ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΔΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΕΛΛΑΣ

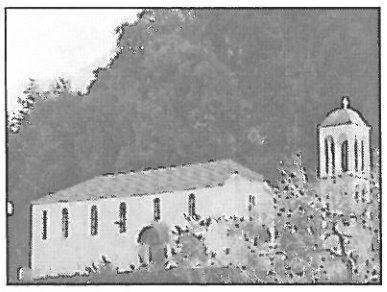

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Κιουταχείας 14 Αχαρναί 13671 Τηλ-fax: 2406777

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ "Η ΠΑΝΑΓΙΑ"

Περίοδος Α' • Έτος 6ο • Αριθμός φύλλου 27 • Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2001

Η αρχοντιά του παλιού σχολείου

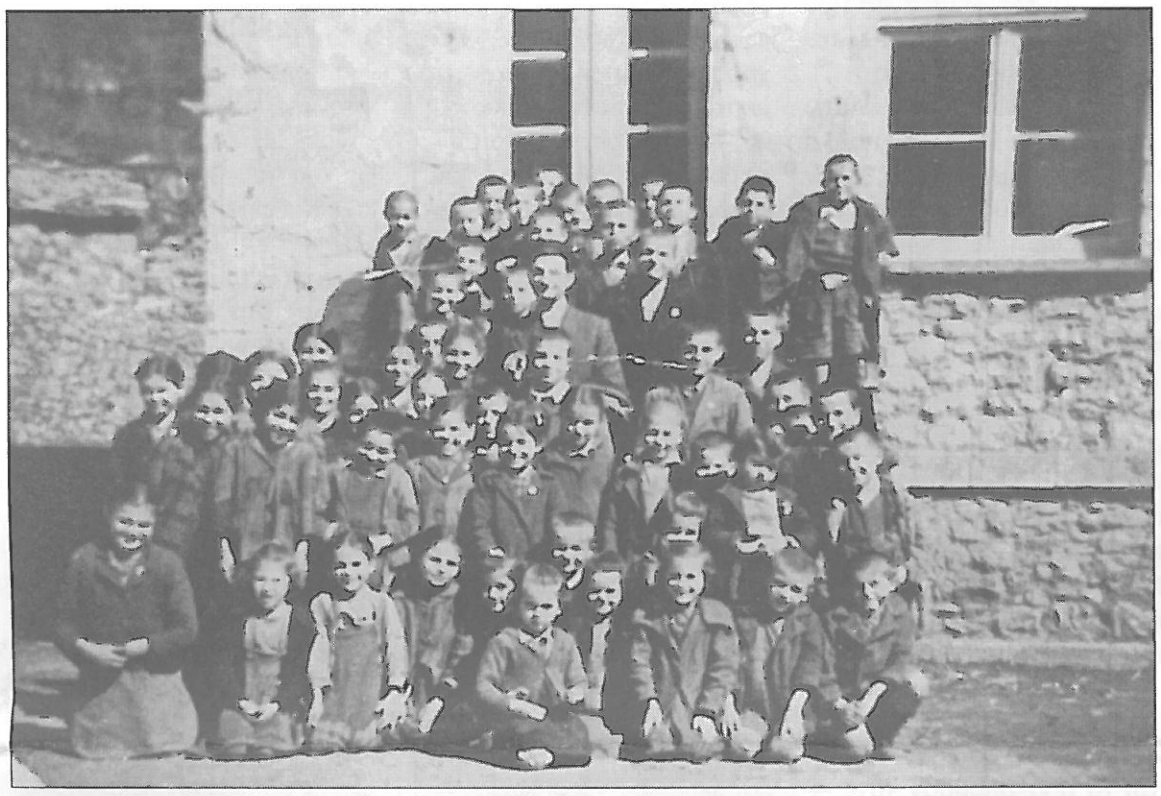

Οι μαθητές του σχολείου τη σχολική χρονιά 1953-54 μπροστά από το παλιό δημοτικό σχολείο.

Στο χωριό μας στις 19 του περασμένου Αυγούστου μαζευτήκαμε στο εκκλησάκι του Αγίου Σεραφείμ, όπου τελέστηκε Θεία Λειτουργία και στη συνέχεια χαρήκαμε στην ωραία πλατεία μας μια σειρά εκδηλώσεων. Ο καιρός από το μεσημεράκι και μετά μας "έκανε νερά" στην κυριολεξία, αφού δε στάθηκε σύμμαχός μας και μια δυνατή νεροποντή μας σκόρπισε προς κάθε κατεύθυνση ή ακριβέστερα θα έπρεπε να πω προς κάθε κοντινό υπόστεγο.

Η μπόρα με βρήκε στο χώρο του σχολείου, όπου το χορευτικό συγκρότημα του Πολιτιστικού Συλλόγου Καρπενησίου είχε αφήσει τις στολές του. Μπαίνοντας στην τάξη για τις τελευταίες ευχαριστίες και χαιρετισμούς με τα παιδιά του χορευτικού, συνειδητοποίησα ότι ήταν η πρώτη φορά που καθόμουν σε θρανίο του πετρόκτιστου σχολείου της Χρύσως μας και έβλεπα τα έργα των λιγοστών παιδιών που φοιτούσαν σε αυτό. Κοίταζα τις ζωγραφιές, τη βιβλιοθήκη, τον προσομοιωτή του ανθρώπινου σώματος, την έδρα, τον γραμμένο πίνακα, όλα δηλαδή τα κλασικά αντικείμενα που συνθέτουν ένα χώρο σαν αυτό. Οφείλω να ομολογήσω ότι ένιωσα μια γλυκιά νοσταλγία για τα μαθητικά τα χρόνια και μια βαθιά ικανοποίηση για το γεγονός της λειτουργίας του σχολείου του μικρού χωριού μας. Είναι αξιέπαινες οι προσπάθειες και των πέντε μικρών σε ηλικία αστε-

Συνέχεια στη σελ. 2

♦ Ανακοινώθηκε το Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου μας έτους 2002 σελ. 4

***

♦ Επερωτήσεις στη Βουλή για θέματα που αφορούν τον τόπο μας. σελ. 5

***

♦ Επιστολή απάντηση για τις "Ιστορικές ανακρίβειες" στον πρόεδρο του συλλόγου Φουρνιωτών. σελ. 5

Χοιροσφάγια και άλλα έθιμα τα Χριστούγεννα στο χωριό

Πριν από αρκετά χρόνια που το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων ήταν χαμηλότερο και το τραπέζι δύσκολα γέμιζε, οι άνθρωποι περίμεναν τις γιορτές των Χριστουγέννων με λαχτάρα. Τις ημέρες των Χριστουγέννων το τραπέζι ήταν πλούσιο σε φαγητά και λιχουδιές. Από κανένα ελληνικό σπίτι δεν έλειπε τις ημέρες αυτές το χοιρινό κρέας. Το κρέας προέρχονταν από χοιρινά που τα έτρεφαν οι ίδιοι για ένα περίπου χρόνο και τα έσφαζαν τις ημέρες των Χριστουγέννων.

Η χοιροσφαγία είναι ένα παλιό έθιμο.

Οι Ρωμαίοι γεωργοί θυσίαζαν (17-25 Δεκεμβρίου) γουρουνόπουλα προς τιμήν του Κρόνου και της Δήμητρας για "την προαγωγή της ευφορίας της γης". Περίμεναν δηλαδή μέσα από αυτή τη θυσία η γη να δώσει περισσότερα αγαθά.

Όλες σχεδόν οι οικογένειες των χωριών της Ευρυτανίας έτρεφαν το δικό τους χοιρινό και έκαναν τα πάντα

Συνέχεια στην 3 η σελ.

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ 2002

από:

- **τη συντακτική επιτροπή της εφημερίδας μας**
- **πρόεδρο και μέλη Δ. Σ. Συλλόγου μας**
- **Δήμαρχο και Δ. Σ. Δήμου Βίνιανης**
- **Τοπικό Συμβούλιο Δ. Δ. Χρύσως**

ΕΚΔΟΣΗ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Ο Σύλλογός μας και φέτος εξέδωσε ημερολόγιο επιτραπέζιο και τοίχου με ξεχωριστή σελίδα για κάθε μήνα και εμπλουτισμένο με παλιές φωτογραφίες - στιγμιότυπα από τοποθεσίες, δραστηριότητες και πρόσωπα στο χωριό μας παλαιοτέρων εποχών, έτσι να θυμούνται οι παλαιότεροι και να γνωρίζουν οι νεότεροι, και με σκοπό τη συνέχεια της παράδοσης και της διατήρησης και μετάδοσης των μνημών μέσω των εικόνων.

Πληροφορίες για προμήθεια των ημερολογίων σε όλα τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου μας και στον αντιπρόεδρο Λαμίας κ. Γ. Καρανίκα τηλ.: 02310-35042.

Διάθεση ημερολογίων θα γίνεται και στις χοροεσπερίδες Λαμίας και Αθήνας.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ

Στις 9 Φεβρουαρίου 2002 ημέρα Σάββατο, θα γίνει φέτος ο ετήσιος χορός του Συλλόγου μας στην πόλη της **ΛΑΜΙΑΣ**.

Το κέντρο που επιλέχτηκε φέτος είναι η ταβέρνα **"ΔΡΟΣΙΑ"** απέναντι απ' τον υποσταθμό της ΔΕΗ στο συνοικισμό ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ και θα μας συντροφεύσει η γνωστή λαϊκή ορχήστρα **"ΟΔΟΙΠΟΡΟΙ"** καθώς και δημοτική ορχήστρα.

Σας περιμένουμε και φέτος να τα πούμε και να διασκεδάσουμε από κοντά, όπως καλά ξέρουμε εμείς οι Χρυσιώτες.

Πληροφορίες- προμήθεια προσκλήσεων και προσφορές δώρων, στον αντιπρόσωπο του Συλλόγου μας στη Λαμία κ. **Γεώργιο Καρανίκα Τηλ.: 02310-35042.**

Ώρα προσέλευσης: 9:00 μ.μ. Τιμή πρόσκλησης : 17 Ευρώ

ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Θα πραγματοποιηθεί και φέτος χοροεσπερίδα στην Αθήνα μέσα στο μήνα Μάρτιο, αλλά δεν έχει ορισθεί ακόμη η ακριβής ημερομηνία. Θα ενημερωθείτε με επιστολές και για τις δυο χοροεσπερίδες.

** Η επιτυχία των εκδηλώσεων αυτών εξαρτάται απ' τη συμμετοχή όλων μας.*

Η αρχοντιά του παλιού σχολείου

Συνέχεια από την 1η σελ.

ριών καθώς και του δασκάλου τους, που στόχος του είναι να τους παρέχει το αγαθό της παιδείας που θα τα οδηγήσει στη μόρφωση, στη γνώση του εαυτού τους και του κόσμου που τα περιβάλλει. Την παιδεία, επειδή μας εφοδιάζει με γνώσεις με τεχνικές και ιδίως με διπλώματα, συνηθίζουμε να την προσεγγίζουμε σαν ένα μέσο που θα μας βοηθήσει να αποκτήσουμε περισσότερες υλικές και κοινωνικές ωφέλειες.

Την παιδεία όμως πρέπει να μάθουμε να την αγαπούμε όχι μόνο γι' αυτό που είναι άλλωστε το πιο αβέβαιο και επιφανειακό αλλά και για μια άλλη προσφορά της, πιο πολύτιμη· για τη βαθύτερη επίδραση που ασκεί στον εσωτερικό μας κόσμο.

Στο χώρο που σήμερα βρίσκεται το σχολείο, που εμείς οι νεότερες γενιές έχουμε γνωρίσει, πριν από τον μεγάλο σεισμό του 1966 στην Ευρυτανία, στεκόταν το παλιό σχολείο.

Από τις μαρτυρίες των τότε μαθητών και μαθητριών — και αναφέρομαι στην περίοδο μετά το 1950 — μαθαίνω ότι επρόκειτο για ένα κτίσμα επιβλητικό και ευρύχωρο, που ανεγέρθη κατά το 1900 κατ' εντολήν, με τη μέριμνα και με έξοδα του εθνικού ευεργέτη Ανδρέα Συγγρού και περιβλήθηκε με την περίσσια τέχνη των Τζουμερκιωτών μαστόρων.

Τα σκαλοπάτια του στην πίσω είσοδο ήταν πέτρινα και πελεκημένα. Μπροστά εκεί που βρίσκεται και σήμερα, απλωνόταν "ανοιχτό" το μεγάλο προαύλιο.

Σε έκταση μισού μέτρου περιμετρικά, το προαύλιο στολιζόταν από παρτέρια ξύλινα, όπου τα "μαθητούδια" ανά ομάδες αναλάμβαναν να φυτεύουν και να περιποιούνται λογής - λογής λουλούδια, όπως χρυσάνθεμα, κρίνα και μαντζουράνες.

Το νερό για το πότισμα οι μαθητές το κουβαλούσαν από τις σκεπαστές τις βρύσες μέσα σε τενεκέδες.

Ανατολικά, στο χώρο που βλέπει προς το Σταυρο- Σαρρέικο — τότε αρχοντικό σπίτι — εκτείνονταν ένας ολάνθιστος κήπος, του οποίου οι τριανταφυλλιές ανέδυαν άρωμα που έφτανε σε όλον τον κάτω μαχαλά.

Στη βόρεια πλευρά που κοιτάει προς το σπιτι το Τριανταφυλλέικο, ήταν η κύρια είσοδος του σχολείου.

Κάθε πρωί χτυπούσε η καμπάνα που έδινε το σύνθημα της έναρξης των μαθημάτων, η οποία καμπάνα, αν ο μαθητής ήταν ιδιαίτερα ντελικάτος, κατάφερνε να τον σηκώσει στον αέρα και να τον κάνει να καρδιοχτυπήσει (όντως αυτό έχει συμβεί κατά τη μαρτυρία μιας εκ των μαθητριών).

Τα παιδιά προσέρχονταν πρωί - απόγευμα (όχι εναλλάξ, αλλά όλα μαζί) φέρνοντας από το σπίτι τους κάθε φορά ένα ξυλαράκι προσαρμοσμένο στα μέτρα της σόμπας, προκειμένου να έχει θέρμανση ο χώρος του σχολείου και το δωμάτιο του δασκάλου.

Πριν από την πρωινή προσευχή περίπου 80 παιδιά συγκεντρώνονταν σε μια σειρά έξω από την εκκλησία του Αγ. Δημητρίου (δίπλα στο σχολείο δηλαδή), όπου για πρωινό μοιραζόταν γάλα σε σκόνη, βούτυρο και τυρί που χορηγούνταν από το κράτος.

Στη συνέχεια οι μαθητές όλων των τάξεων έμπαιναν στη μεγάλη αίθουσα που κοσμούνταν από εντυπωσιακές φωτογραφίες των Ηρώων του 1821 και έναν, μεγάλων διαστάσεων, χάρτη της Ελλάδας.

Το μάθημα άρχιζε και ο δάσκαλος ανά δύο τάξεις έκανε τις παραδόσεις, πράγμα που στα αφτιά τα δικά μου τώρα που μου τα διηγούνται οι τότε μαθητές που ηχεί πολύ δύσκολο και κοπιαστικό τόσο για την πλευρά του ίδιου του διδάσκοντα, όσο και για την πλευρά των μαθητών (όταν για παράδειγμα η Γ' και Δ' τάξη έκαναν μάθημα, οι υπόλοιπες τάξεις ζωγράφιζαν ή έκαναν καλλιγραφία ή χειροτεχνία).

Αξέχαστο θα μείνει για πολλούς το περιεκτικό υπερσύγγραμμα της "Απασας Ύλης" που κατάφερε να δώσει τα πρώτα εφόδια στους τότε μαθητές και σημερινούς επιστήμονες του χωριού μας.

Μπορεί οι συνθήκες κάτω από τις οποίες μορφώνονταν τα παιδιά να ήταν διαφορετικές και σίγουρα και πιο αντίξοες από τις σημερινές αλλά τα στιγμιότυπα ευχάριστα, δυσάρεστα ή ευτράπελα δεν παύουν να μοιάζουν με αυτά που διαδραματίζονται σε κάθε τάξη, ανεξαρτήτως εποχής.

Χαρακτηριστικά παραθέτω κάποια μόνο από τα πολλά σκηνικά, που μου αφηγήθηκαν ανάμεσα στους εκάστοτε δασκάλους και τους μαθητές:

Τα πρωτάκια βγαίνουν σε μια αυτοσχέδια σκηνή, για να εκφωνήσουν σε γιορτές και εθνικές επετείους τα ποιήματά τους. Άλλα είναι πιο ψύχραιμα, άλλα τα πιάνουν τα κλάματα και άλλα διαπρέπουν σε θεατρικούς ρόλους, όπως σε αυτόν του γερο - Δήμου για παράδειγμα (Αυτός που υποδύονταν το ρόλο ελπίζουμε να τον θυμηθεί).

Σε περιπτώσεις επίσκεψης κάποιου "επίσημου" στη Χρύσω τα μικρά "δασκαλούδια"— έτσι τα αποκαλούσαν τότε — έτρεχαν για να τον υποδεχτούν στην είσοδο του χωριού, στην τοποθεσία Τουρκόμνημα (π.χ. έρχονταν κάποιο συνεργείο πρόνοιας ή ο επιθεωρητής εκπαίδευσης κ.ά.).

Το καλωσόρισμα γινόταν με δυνατή φωνή και ρυθμό. "Ηποι - ήποι -ήσατε, καλώς ορίσατε".

Η ευχαριστία για την προσφορά του επισκέπτη είχε ως εξής: "Ηποι - ήποι -ούμε σας ευχαριστούμε" και η ευχή για το κατευόδιο ήταν: "Ηποι-ήποι ώ να πάτε στο καλό!" Ίσως να ακούγεται παράξενο, αλλά αυτή ήταν η συνήθεια εκείνον τον καιρό.

Τα διαλείμματα ήταν η ώρα της ανάπαυλας, αλλά κυρίως της σκανδαλιάς και του παιχνιδιού. Κατά τη διάρκεια ενός διαλείμματος τα κορίτσια έπαιζαν με την καναβιά της Ελένης του Χαλιανδρού στο προαύλιο και καλούσαν την επομένη παίκτρια τραγουδώντας δυνατά: "Μπαίνω - βγαίνω φωνάζω φιλενάδα από το σχολείο που τη λένε "..." και ανάλογα ονομάτιζαν. Μετά από τις πολλές γυροβολιές της καναβιάς φεύγει ο κόμπος και προσγειώνεται στο μάτι της Μαρίας του Παύλου Μούτσελου. Αυτό ήταν! Όλες οι κοπέλες κλήθηκαν προς απολογία (μόνο τα αγόρια τη γλίτωσαν) και τιμωρήθηκαν αυστηρότατα. Άλλες έφαγαν κατακεφαλιές, άλλες χαρακιές και άλλες κάθονταν με τα γόνατα στα χαλίκια.

— Δεν έβρισκαν όλοι ενδιαφέρον στα μαθήματα κι έτσι κατέφευγαν σε άλλες ενασχολήσεις. Αντί να "πιάνουν πουλιά στον αέρα" έπιαναν μικρά έντομα, τα οποία σφήνωναν στις τρύπες των θρανίων. Άλλοι επιδίδονταν στην κατασκευή σαϊτών ή "ναυπηγούσαν" βαρκούλες.

Σε ένα διπλό θρανίο κάθονταν δυο μαθήτριες. Ο δάσκαλος κάλεσε μία από τις δυο, η οποία δεν είχε ποτέ καλές σχέσεις με τον πίνακα ή με τις εξετάσεις, να λύσει ένα πρόβλημα. Εκείνη δεν έδειξε καμιά προθυμία γι' αυτό και ο δάσκαλος με καλό τρόπο την παρακινούσε να σηκωθεί. Μάταια όμως! Κινούσε και το θρανίο και τις δυο μαθήτριες μαζί, αφού η εξεταζομένη είχε γαντζωθεί στην ξύλινη ...πατήθρα (βάση) του θρανίου. Με τα πολλά κατάφερε και την έφερε κοντά στον πίνακα. Δε στάθηκε όμως ούτε για μια στιγμή εκεί. Έκανε ένα σάλτο και ξαναβρέθηκε αγκαλιά με τη σανίδα σωτηρίας της το θρανίο. Τελικά, μάθημα δεν είπε!

Είπε όμως τραγούδι, όπως και όλοι οι άλλοι στις εκδρομές που οργανώνονταν είτε στα Αγρίδια παρέα με τα παιδιά του Αγίου Δημητρίου, είτε στα Λακώματα με τα παιδιά από το Σέλο. Καλοπέρναγαν — απ' ό,τι μου διηγήθηκαν — στις εκδρομές και ιδιαίτερα στα Λακώματα, όπου ο συγχωριανός μας Δημήτριος Καρανίκας, που είχε εκεί τη στάνη του, τα καλοδέχονταν και τα φίλευε χλωρό τυρί και γιαούρτι. Προϊόντα δηλαδή που κινούνταν από την παραγωγή στην άμεση κατανάλωση.

Θυμούνται επίσης στα Αγρίδια κάποια Πρωτομαγιά τα στεφάνια που έπλεκαν και στην επιστροφή τραγουδούσαν: "Καλώς τονε το Μάη, το Χρυσομάη, με τα άνθη στολισμένος ήρθες πάλι, Μάη - Μάη, Χρυσομάη Μάη με δροσιές, Μάη - Μάη, Χρυσομάη με άσπρες φορεσιές.

Μετά το Μάη και τα τραγούδια, ακολουθούσε ο Ιούνιος, οι εξετάσεις, τα θεατρικά έργα και οι γυμναστικές επιδείξεις. Μέσα στα αθλήματα ήταν το τρέξιμο, η σκυταλοδρομία, γύρω - γύρω από την πλατεία, τηρώντας πάντα τις διαδρομές που υποδεικνύονταν με ασβέστη, χάρη στην επιμέλεια και το απαράμιλλο μεράκι του δασκάλου που τα σχεδίαζε. Μεγάλη τιμή για κάθε νικητή ήταν το δάφνινο στεφάνι που τους φορούσε ο δάσκαλος στο κεφάλι. Οι γονείς αγνάντευαν και επευφημούσαν τα καμάρια τους από τα πεζούλια της πλατείας.

Άλλη γλυκιά στιγμή για τα μαθητούδια ήταν το κέρασμα του μπακλαβά που τα περίμενε όλα κάθε Αγίου Χαραλάμπους στο σπίτι του δασκάλου τους γύρω - γύρω από τη ζεστασιά της σόμπας.

Τόσες κι άλλες ακόμα ανέμελες άλλοτε πιο ζωηρές, άλλοτε πιο νωχελικές γλυκές θύμησες καλούνται να αποτυπωθούν σε ένα κομμάτι χαρτί. Εικόνες ανεξάντλητες, αναμνήσεις αναλλοίωτες μέσα από τα μάτια μικρών παιδιών, που χρόνια μετά έχουν αποκτήσει δικά τους παιδιά, ακόμη και εγγόνια και τους διηγούνται περιστατικά από τα χρόνια τα μαθητικά.

Για τα μεγάλα πλέον "μικρά παιδιά" γράφτηκε αυτό το άρθρο και για όλους τους δασκάλους που πέρασαν από το απομακρυσμένο χωριό της Χρύσως, ο καθένας με τις δικές του ιδέες και όνειρα, λαμβάνοντας σε κάθε γραμμή υπόψη ότι το κάθε συναίσθημα και η κάθε εμπειρία είναι μοναδική και βιώνεται διαφορετικά από το πρόσωπο - πρωταγωνιστή ή τον απλό συμμετέχοντα.

Εκείνος που τα καταγράφει και τα μεταφέρει, προσδοκά να πλησιάσει αυτό που οι άλλοι ένιωσαν και να μην "αδικήσει" τις αξέχαστες στιγμές του παρελθόντος.

Ιωάννα Φ. Καραθάνου

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ιδιοκτησία: Σύλλογος Χρυσιωτών Ευρυτανίας "Η ΠΑΝΑΓΙΑ"
Εκδότης: Αντώνης Καρανίκας Κιουταχείας 14 Αχαρνές 13671
Τηλ-Fax: 010 2406777
Συντακτική επιτροπή: Καραθάνου Φ. Ιωάννα, Ράμμου Αθ. Δέσποινα, Κρυστάλλη Ι. Αλεξάνδρα, Μπετχαβάς Δ. Χαράλαμπος, Τριανταφύλλου Δ. Γρηγόρης
Συνδρομή ετήσια: 3 €

Φωτοστοιχειοθεσία - Διορθώσεις-
Επιμέλεια έκδοσης
Αριστέα Καρπούζη
Εκδόσεις-Γραφικές τέχνες
Αγ. Γεωργίου 25 & Πετρούπολης Ίλιον (Ν. Λιόσια)
Τηλ: 010-2619696 • Τηλ-FAX: 010 2619003
e-mail: karpouzi@otenet.gr

Οικοδομικές εργασίες
Γιώργος Τ. Μαντής
Καρδίτσα
Τηλ: 04410-73460

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Χειμωνιάτικες γιορτές

(από τις Αγ. Βαρβάρας, 4 Δεκεμβρίου, ως του Αγ. Βλασσίου 11 Φεβρουαρίου)

Στην περίοδο αυτή, σημαντικότερες λαογραφικές γιορτές είναι οι τρείς του Δωδεκαημέρου (Χριστούγεννα - Πρωτοχρονιά - Φώτα), όπου συναντώνται με παραδοσιακή ένταση έθιμα ειδωλολατρικά μαζί και χριστιανικά, αλλά και άλλες ενδιάμεσες γιορτές αγίων, που συμπορεύονται κατά τη μεταβατική αυτή ώρα του "άκρου χειμώνος" προς την αισιόδοξη άνοιξη.

Όλες είναι δεμένες με το φυσικό χρόνο που περιβάλλει τον άνθρωπο, αλλά και στηρίζονται στις θρησκευτικές ώρες που συνήθως αναζητεί.

Τελούνται γενικά με τρεις επιθυμητές σκοπιμότητες:

α) Να χαρούν οι άνθρωποι τη μετάβαση από τη χειμωνιάτικη περίοδο και το σκοτάδι στο ανοιξιάτικο φως και τη βλάστηση (χειμερινές τροπές του ήλιου, στις 22 Δεκεμβρίου).

β) Να εξασφαλίσουν την ευτυχία για το νέο χρόνο που έρχεται·

γ) Να τονώσουν το θρησκευτικό και οικογενειακό αίσθημα, ιδιαίτερα με τις εκκλησιαστικές αλλά και σπιτικές τελετές των Χριστουγέννων, τ' Αϊ-Βασιλειού και των Φώτων.

Ο πρώτος σκοπός επιδιώκεται με τις πρασινάδες (ομοιοπαθητική μαγεία), με το Χριστουγεννιάτικο δένδρο (εθιμικά λογικό, κι ας μη γίνεται από έλατο), με τους πολύχρωμους φωτισμούς, την αναμμένη εστία, το κυνηγητό των Καλλικατζάρων και τον Αγιασμό των Φώτων, τότε που ξεθαρρεύουν και τα καράβια να ταξιδέψουν.

Ο δεύτερος σκοπός ζητεί την πραγμάτωσή του με τα κάλαντα, τις ευχές, τα δώρα, τους μπουναμάδες, τα τυχερά παιχνίδια, τις βασιλόπιτες, τα γλυκίσματα, και όλο το πλήθος των εθίμων, που δοκιμάζουν ή επικαλούνται την καλή τύχη, γύρω από την Πρωτοχρονιά.

Και ο τρίτος (νεώτερος χριστιανικός) εφαρμόζεται με τις νυχτερινές Ακολουθίες των Χριστουγέννων και των Φώτων, με την ωραία παραδοσιακή ψαλτική και τους ύμνους των, αλλά και με τις οικογενειακές συγκεντρώσεις, τα φαγητά και τις τελετές της εστίας ή του τραπεζιού (κουλούρα της γωνιάς, βασιλόπιττα), που είναι σπιτολατρικά μαζί και χριστιανικά, μέσα στη σύνθετη παράδοση των αιώνων μας.

Είναι πολλά τα έθιμα και οι λεπτομέρειες που μπορεί να σημειώσει και να συγκεντρώσει κανείς, παλαιότερα και νεώτερα, γύρω από τις τρεις αυτές μεγάλες γιορτές και λαογραφικές επιδιώξεις στον τόπο μας.

Πλουσιότατη είναι επίσης η ελληνική βιβλιογραφία τους.

Αλλά ενδιαφέρουν κι οι αγιογιορτές, όσες έχουν σχέση με τους γεωργούς, τους ναυτικούς και τους κτηνοτρόφους, ή με τις μικρολαχτάρες της ζωής των ανθρώπων, όπως είναι: της Αγίας Βαρβάρας, τ' Αγίου Νικολάου και τ' Αγίου Σπυρίδωνος, τ' Αϊ-Λευτεριού και τ' Αϊ-Μοδέστου (18 Δεκ.), τ' Αγίου Στεφάνου (27), τ' Αγ. Αντωνίου (17 Ιαν.) των Τριών Ιεραρχών (για την παιδεία) τ' Αγίου Τρύφωνα (1 Φεβρ.) της Παπαντής, τ' Αγίου Συμεών (3), της Αγι-Αγάθης (5), τ' Αγίου Χαραλάμπους (10) και τ' Αγίου Βλασίου (11). Ενδιαφέρει και η περίπτωση τ' Αγίου Κασσιανού (29 Φεβρουαρίου), με τις ιδιότυπες παραδόσεις για τον παραγκωνισμό του.

Από το βιβλίο "Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία" του Δ. Λουκάτου

Χοιροσφάγια και άλλα έθιμα τα Χριστούγεννα στο χωριό

Συνέχεια απ' τη σελ. 1

για να παχύνει αρκετά αυτό και να έχει πολύ λίπος. Χρησιμοποιούσαν δε αυτό το λίπος όλο τον υπόλοιπο χρόνο για την παρασκευή των φαγητών, γιατί το λάδι ήταν ακριβό και δυσεύρετο.

Τα χοιρινά τα έτρεφαν με αποφάγια, ζυμάρι από καλαμποκάλευρο, πίτουρα, κολοκύθια και αλάτι.

Η προετοιμασία για το σφάξιμο του γουρουνιού γίνονταν με εξαιρετική φροντίδα.

Τα μαχαίρια, τα καζάνια, τα τσιγκέλια και τα διάφορα σκεύη ήταν έτοιμα από πριν. Για τη σφαγή ενός μεγάλου γουρουνιού απαιτούνταν τρεις έως πέντε άντρες. Η εργασία του σφαγέα δε, ήταν σκληρη και έπρεπε αυτός να είναι καλός τεχνίτης. Επίσης το γδάρσιμο απαιτούσε χέρι δυνατό και τεχνικό, για να μην κάνει τρύπες στο δέρμα, δεδομένου ότι αυτό χρησιμοποιούσαν για να κάνουν τα λεγόμενα γουρνοτσάρουχα, τα παπούτσια δηλαδή τα φορούσαν όλο το χρόνο για τις δουλειές τους.

Μετά το γδάρσιμο άρχιζε το κόψιμο του λίπους και του κρέατος. Το κρέας για να το διατηρήσουν για όσο μεγαλύτερο διάστημα, μιας και δεν υπήρχαν οι καταψύκτες, το έκαναν λουκάνικα, παστό και καπνιστό. Για την παρασκευή των λουκάνικων ακολουθούσαν την παρακάτω διαδικασία. Έπαιρναν τα έντερα του γουρουνιού, τα φούσκωναν και τα κρέμαγαν για να στεγνώσουν και έτσι μπορούσαν να τα διατηρήσουν για αρκετό διάστημα. Για την παρασκευή του παστού καβούρδισαν ελαφρά το κρέας, το αλάτιζαν και το έβαζαν σε καρδάρες με λίπος χοιρινό.

Αξίζει να τονιστεί ότι τίποτα δεν πετιόταν από το χοιρινό. Το παχύ έντερο το γέμιζαν με ένα μίγμα από το συκώτι του γουρουνιού, πράσα και ρύζι και έκαναν τα μπουμπάρια, ένα θαυμάσιο έδεσμα, ψητό στη γάστρα. Την ουροδόχο κύστη την έδιναν στα παιδιά, που την φούσκωναν και έπαιζαν με αυτή ποδόσφαιρο.

Το λίπος το έκοβαν σε μικρά κομμάτια και το έλιωναν μέσα σε καζάνι που έβραζε κάτω από δυνατή φωτιά. Για να λιώσει το λίπος η νοικοκυρά πάσχιζε για δυο τρεις ημέρες ανάλογα με την ποσότητά του. Η φωτιά έπρεπε να καίει δοχεία και αφού πάγωνε το διατηρούσαν για όλο το χρόνο. Ήταν δε η ποσότητα του λίπους, που έβγαζε κάθε οικογένεια, θέμα συζήτησης σε όλο το χωριό.

Στο καζάνι που έλιωναν το λίπος έμεναν τα υπολείμματα, μικρά τεμάχια που βέβαια δεν τα πετούσαν αλλά αποτελούσαν τους καλύτερους μεζέδες. Αυτά τα ροδοκοκκινισμένα κομματάκια, τα τόσο γευστικά ήταν οι τσιγαρίδες τις οποίες και αυτές αποθήκευαν και τις έτρωγαν το επόμενο διάστημα, αφού τις ζέσταιναν.

Βέβαια τις ημέρες των Χριστουγέννων το χοιρινό κρέας γίνονταν και μαγειρευτό αλλά ο καλύτερος ήταν ο σουφλιμάς στη θράκα με μπόλικη ρίγανη και η τηγανιά, μικρά κομμάτια χοιρινό στο τηγάνι με πιπέρι και ρίγανη.

Άλλα έθιμα

Την παραμονή των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς οι δρόμοι του χωριού γέμιζαν από τις χαρούμενες φωνές των παιδιών, που γυρνούσαν από σπίτι σε σπίτι για να πουν τα κάλαντα.

Για το χριστουγεννιάτικο τραπέζι ετοιμάζονταν τα χριστόψωμα.

Ήταν φτιαγμένα από ζυμάρι και ζάχαρη, πάνω δε σε αυτά σχεδίαζαν οι νοικοκυρές σχήματα θρησκευτικά, όπως τον σταυρό ή το άστρο της Βηθλεέμ κ.λπ.

Ποδαρικό την Πρωτοχρονιά έκανε ένα αγόρι, γιατί θεωρούσαν ότι αυτό θα τους φέρει γούρι και καλή προκοπή στους ίδιους, στα ζωντανά και τη σοδειά τους.

Στο διάστημα από τα Χριστούγεννα έως την Πρωτοχρονιά δεν λούζονταν, γιατί το θεωρούσαν κακοσημαδιά.

Στη διάρκεια του Δωδεκαημέρου δεν έλειπε από το τζάκι η φωτιά. Την άναβαν παραμονή των Χριστουγέννων για να ζεσταθεί οπως έλεγαν ο Χριστός. Η φωτιά είχε αποτρεπτικό χαρακτήρα.

Η στάχτη από τη φωτιά του Δωδεκαημέρου θεωρούνταν ιερή και μεταφέρονταν στα χωράφια και στα δέντρα για να είναι πλούσιος ο καρπός τους, επίσης έριχναν και στα μαντριά τους για το καλό των ζώων.

Από το πρωί της Πρωτοχρονιάς οι νοικοκυρές ετοίμαζαν νόστιμες βασιλόπιτες που από σπίτι σε σπίτι διέφεραν στο είδος. Έκαναν δηλαδή τραχανόπιτες, κολοκυθόπιτες, τυρόπιτες κ.λπ.

Ανάμεσα στα φύλλα τους (πέτρα) έβαζαν ένα κέρμα μικρής αξίας. Τα ζώα του σπιτιού αντιπροσώπευαν με φύλλα ή κλαδιά δέντρων. Για τα μεγάλα ζώα έβαζαν ένα κομμάτι άχυρο, για τα γίδια ένα φύλλο πουρναριού, για τα μελίσσια ένα κλωνί ρίγανη κ.λπ.

Το μεσημέρι κόβονταν η βασιλόπιτα σε κομμάτια (φιλιά) και όποιος έβρισκε το κέρμα θα ήταν τυχερός της χρονιάς στο χρήμα, όποιος έβρισκε τη ρίγανη θα ήταν ο τυχερός στα μελίσσια κ.λπ.

Το βράδυ των Θεοφανείων άδειαζαν όλα τα νερά και έμενε το σπίτι χωρίς νερό, για να απαλλαχτούν από τα παγανά.

Γρηγόρης Δ. Τριανταφύλλου

Βιβλιοπαρουσίαση

Το βιβλίο **"ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ"** με ελληνοχριστιανική ποίηση, όπως τη χαρακτηρίζει ο ίδιος ο συγγραφέας - ποιητής **Δημήτρης Κολλημένος,** κυκλοφόρησε προ ολίγου καιρού.

Τα ποιήματά του διακατέχονται από λυρισμό, φιλοσοφική διάθεση και ελεύθερο στοχασμό, αλλά και παραδοσιακότητα.

Το μήνυμα κάθε ποιήματος είναι μια συνειδητή ευχή για την είσοδο στην ανθρώπινη αυτογνωσία.

Α.Κ.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΠΑΥΛΟΣ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ο αδικοχαμένος Παύλος Μπακογιάννης είναι το θέμα αυτού του άρθρου παίρνοντας αφορμή από τα 12 χρόνια από το θάνατό του.

Ο Παύλος ήταν ένας άνθρωπος που είχε όραμα για την Ευρυτανία, την πολυαγαπημένη του Ευρυτανία.

Ο Παύλος ποτέ δεν ξέχασε αυτόν τον έρημο τόπο, ποτέ δεν ξέχασε τους βουνίσιους ανθρώπους, που πάντα φρόντιζε να επιλύσει τα προβλήματά τους, που πάντα ήταν και δικά του προβλήματα.

Φρόντιζε τον κάθε Ευρυτάνα, όπου κι αν ανήκε κομματικά.

Αυτός ήταν ο Παύλος. Ένας άνθρωπος που δεν έκανε διακρίσεις, που αγαπούσε όλους τους Ευρυτάνες και τους αντιπάλους του.

Δεν υπάρχουν λόγια να περιγράψουμε αυτόν τον σπουδαίο άνθρωπο, πατέρα, σύζυγο, δημοσιογράφο και πολιτικό.

Πάντα όμως θα υπάρχει στις καρδιές των Ευρυτάνων και όσων τον γνώρισαν, ο ήρεμος και γελαστός Παύλος Μπακογιάννης.

Θα σε θυμόμαστε πάντα και ελπίζουμε να συλληφθούν και να τιμωρηθούν οι δολοφόνοι.

Παρασκευή
Δημ. Μούτσελου

ΝΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΙΝΙΑΝΗΣ

(Δημοσιεύουμε κάποιες απ' τις αποφάσεις του Δ.Σ. του Δήμου μας, οι οποίες πιστεύουμε ότι έχουν γενικό ενδιαφέρον)

Αριθμός απόφασης: 148/3-12-2001
ΠΕΡΙΛΗΨΗ: "Προτάσεις μικρών εγγειοβελτιωτικών έργων"

Το Δ.Σ. προτείνει την εκτέλεση των παρακάτω έργων:

Α. Δ. Δ. ΚΕΡΑΣΟΧΩΡΙΟΥ:

1. Αποπεράτωση υδραύλακα Κρυονέρι - Ρογκάρι μήκους 1.100μ.
2. Κατασκευή υδραύλακα Πέρα Ρούγας μήκους 1km.
3. Κατασκευή υδραύλακα Μπαλασκέικα - Καλόγερο μήκους 2km.
4. Κατασκευή υδραύλακα Κρεντόρεμα - Ρογκάρι μήκους 1,5km.

Β. Δ. Δ. ΔΑΦΝΗΣ:

1. Αποπεράτωση υδραύλακα Καρυάς μήκους 50m.
2. Κατασκευή υδραύλακα από βρύση Καρυάς - Μανωλέικα μήκους 300m.
3. Καλλιέργεια πηγών Δέσης και διάνοιξη δρόμου μήκους 1.200m.

Γ. Δ. Δ. ΒΙΝΙΑΝΗΣ:

1. Κατασκευή υδραύλακα αρδευτικού Λιβανής.
2. Καλλιέργεια πηγής στη θέση Βουρό και μεταφορά του νερού.

Δ. Δ. Δ. ΧΡΥΣΩΣ

1. Κατασκευή αρδευτικού στον Οικισμό Γούρδεσης μήκους 1χλμ.
2. Κατασκευή αρδευτικού στη θέση Ποτιστικά μήκους 2,5 χλμ.
3. Κατασκευή αρδευτικού προς Αλώνια μήκους 300μ.
4. Κατασκευή αρδευτικού μέσα στο Δ. Δ. Χρύσως μήκους 300μ.

Ε. Δ. Δ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΑΣ

1. Κατασκευή δέσης και υδραύλακα στον οικισμό Λογγές και στη θέση Σαξωνέικα μήκους 1,5km.
2. Κατασκευή αρδευτικού μέσα στο Δ.Δ. Μαυρομάτας μήκους 300m.

ΣΤ. Δ. Δ. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

1. Κατασκευή υδραύλακα μέσα στο Δ.Δ. Αγίου Δημητρίου μήκους 2,5km.
2. Κατασκευή υδραύλακα στον Οικισμό Γάβρενα μήκους 1,5km.
3. Κατασκευή υδραύλακα στον Οικισμό Μακρινιάγκου μήκους 4.5km.

Αριθμός Απόφασης: 149/ 3-12-2001
ΠΕΡΙΛΗΨΗ: "ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΤΟΥΣ 2002"

Το Δ.Σ. καταρτίζει σύμφωνα με το άρθρο 265 του ΠΔ 410/95 το Τεχνικό Πρόγραμμα εκτέλεσης έργων του Δήμου Βίνιανης για το έτος 2002 όπως παρακάτω:

Α. Γεωτεχνική έρευνα οικιστικής καταλληλότητας στα Δημοτικά Διαμερίσματα Βίνιανης (Παλαιά Βίνιανη), Κερασοχωρίου (Παλαιά Κρέντη) και Αγίου Δημητρίου (Τμήμα του Δ.Δ. και οικισμούς Γάβραινα - Μακρυνιάγκο).

Β. Δ. Δ. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

1. Τσιμεντόστρωση του δρόμου από οικία Μάνθου Χειλά - Σκαμνιά.
2. Τσιμεντόστρωση δρόμου από διασταύρωση πλατείας - λαγκάδι Ηλία Μούτσελου.
3. Τσιμεντόστρωση τμήματος δρόμου (Γάβρενα) από αμαξιτό δρόμο - οικία Αθανασίου Αρκουμάνη.
4. Συντήρηση μονοπατιού από Νεκροταφείο - θέση Μαντή.
5. Συντήρηση μονοπατιού από Ζαγκοτσέικα - διασταύρωση προς πλατεία.

Γ.Δ. Δ. ΒΙΝΙΑΝΗΣ

1. Αποπεράτωση γεφυροποίησης ρέματος.
2. Εσωτερική οδοποιΐα
3. Κατασκευή υδρευτικού στη θέση Βουρό.
4. Συντήρηση γέφυρας Παλαιάς Βίνιανης.
5. Διάνοιξη δρόμου προς γέφυρα Παλαιάς Βίνιανης.
6. Επέκταση δικτύου αποχέτευσης προς οικία Νικοπούλου Βασιλικής.
7, Τσιμεντόστρωση δρόμων από οικία Δημ. Θεοχάρη ως οικία Αθ. Ράπτη από οικία Δημ. Γαζέτα έως Κεντρικό δρόμο, και από Κων/νου Φραντζέσκου έως κεντρικό δρόμο.

Δ. Δ. Δ. ΔΑΦΝΗΣ

1. Κατασκευή δρόμου προς Τσούμα.
2. Διάνοιξη δρόμου από οικία Γεωργίου Ντότσικα - θέση Πλατάνι.
3. Διαμόρφωση βατού δρόμου από πλατεία - οικία Κων. Κολλημένου
3. Αντικατάσταση παραθύρων στην Κοιν. Βιβλιοθήκη και μπαλκονόπορτες στο Κοιν. Γραφείο και Αγροτικό Ιατρείο.
5. Αντικατάσταση δαπέδου και παραθύρων παλαιού κοινοτικού καταστήματος.
6. Καλλιέργεια πηγών.
7. Προμήθεια και τοποθέτηση τηλεοπτικού αναμεταδότη τηλεόρασης.

Ε. Δ. Δ. ΚΕΡΑΣΟΧΩΡΙΟΥ
ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΕΡΑΣΟΧΩΡΙΟΥ

1. Αντικατάσταση δεξαμενής ύδρευσης στη θέση Πέρα Βρύση.
2. Ασφαλτόστρωση δρόμου από οικία Νικ. Μπαλωμένου - Πλατεία Θ. Σκουρλή.
3. Τσιμεντόστρωση του δρόμου προς οικία Νικολάου Μέριανου.
4. Τσιμεντόστρωση του δρόμου από οικία Γεωργίου Βλάχου - Αλώνι Λίπες.
5. Αντικατάσταση σκαλιών δίπλα από το Καφενείο Λάμπρου Γεωργίου με πέτρα.
6. Φωτισμός πλατείας Θεόδωρου Σκουρλή.
7. Τσιμεντόστρωση του δρόμου από οικία Επαμ. Δέπου - οικία Ιωάννη Πλατικώνη.
8. Τσιμεντόστρωση μονοπατιού δίπλα από την οικία Δημοσθένη Μήτσιου.
9. Τσιμεντόστρωση του δρόμου από οικία Δημ. Μεριγκούνη - οικία Ευαγ. Τρίκκα.
10. Τσιμεντόστρωση του δρόμου δίπλα από την οικία Αθανασίου Ρίζου.
11. Κατασκευή σχάρας μπροστά στο καφενείο Κων. Ρίζου.
12. Τσιμεντόστρωση του δρόμου προς οικία Χρήστου Καραντέρη.
13. Ασφαλτόστρωση του δρόμου προς θέρετρα ΕΛΤΑ.

ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΡΕΝΤΗΣ

1. Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης από πηγή Τσιμεντή - Δεξαμενή και μεταφορά πλεονάζοντος νερού προς πηγή Λεπτοκαρυά στο κεντρικό δίκτυο.
2. Διάνοιξη δρόμου Καρακασούλα - Καραμπά - Λεπενιωτέϊικα.
3. Ασφαλτόστρωση δρόμων εντός του Οικισμού.
4. Αντικατάσταση ποτίστρας στη θέση Βούρλα.
5. Αποπεράτωση του δρόμου προς οικία Κων. Κουτσιούμπα.
6. Κατασκευή οχετού όμβριων υδάτων από πλατεία - οικία Κων. Λάππα.
7. Τσιμεντόστρωση του δρόμου προς οικία Ιωάννη Στ. Μάκκα (Παλαιά Κρέντη).
8. Κατασκευή δρόμου προς οικία Φανιώς Μάκκα (Παλαιά Κρέντη).

ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ

1. Χαλικόστρωση του δρόμου προς οικία Δημητρίου Μήτσιου.
2. Κατασκευή τεχνικών για προστασία δικτύου ύδρευσης.

Ζ. Δ. Δ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΑΣ

1. Διάνοιξη δρόμου προς οικία Δημ. Ντότσικα.
2. Τσιμεντόστρωση δρόμου από Πλατεία - Ρέμα Λιναρίστρας.
3. Τσιμεντόστρωση δρόμου από οικία Γ. Μακρή - διασταύρωση Δασικού δρόμου.
4. Κατασκευή τεχνικών στο δρόμο προς Λογγές από Άγιο Ιωάννη & στη θέση Τσίκα οικισμού Λογγές.
5. Τσιμεντόστρωση του δρόμου από πλατεία - οικία Μπακογιώργου.
6. Κατασκευή τοιχείου αντιστήριξης & τσιμεντόστρωση από βρύση κάτω μαχαλά προς οικία Δημ. Μπουραζά.

Η. Δ. Δ. ΧΡΥΣΩΣ

1. Κεντρική θέρμανση Κοινοτικού Ξενώνα
2. Τσιμεντόστρωση του δρόμου από οικία Μαντή - οικία Δημ. Καρανίκα.
3. Τσιμεντόστρωση του δρόμου από οικία Χαλκιά (Παλιόπυργο) - βρύσες.
4. Τσιμεντόστρωση του δρόμου από οικία Γ. Καρανίκα - οικία Κουβέλη.
5. Κατασκευή τοίχου αντιστήριξης στη βρύση Χωτή.
6. Κατασκευή τοιχείων αντιστήριξης κόκκινης στράτας.
7. Κατασκευή σχάρας παροχέτευσης όμβριων υδάτων στη Γούρδεση.
8. Τσιμεντόστρωση δρόμου προς οικία Απόστολου Γιαννιώτη.
9. Τσιμεντόστρωση δρόμου προς οικία Καρανίκα.
10. Προμήθεια και τοποθέτηση τηλεοπτικού αναμεταδότη Τ.V.

ΕΠΙΣΚΕΥΗ Α.Τ. ΚΕΡΑΣΟΧΩΡΙΟΥ

Το κτίριο του αστυνομικού τμήματος του Δήμου μας χρήζει πολλαπλών επιδιορθώσεων. Γι' αυτό ο Δήμος έχει διαμορφώσει χώρο κοντά στο Δημαρχείο για τη μεταστέγαση της Υπηρεσίας του Α.Τ. για όσο χρόνο απαιτηθεί για την επιδιόρθωση - ανακαίνιση του κτιρίου.

Επειδή το κόστος επισκευής θα είναι πολύ μεγάλο, αφού πολλές εργασίες (στέγης - πορτοπαραθύρων - διαρρύθμισης - κεντρικής θέρμανσης κ.λπ.) πρέπει να γίνουν εξαρχής και πάλι το κτίριο δεν θα είναι λειτουργικό", ο Δήμαρχος και φορείς του τόπου σε συνεργασία, θα απαιτήσουν την κατασκευή νέου κτιρίου στην έδρα του Δήμου και στο ιδιόκτητο χώρο της υπηρεσίας του αστυνομικού τμήματος.

ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ ΒΙΝΙΑΝΗΣ

Έξι νέοι Δημότες μας υπέβαλαν τα δικαιολογητικά τους να ενταχθούν στο πρόγραμμα νέων Αγροτών. Οι φάκελλοι έχουν αποσταλεί στην Περιφέρεια Στερεάς για έλεγχο και έγκριση.

Συγκεκριμένα υπέβαλαν αίτηση οι εξής:

1. Μούτσελος Ευθύμιος του Ηλία
2. Χειλάς Ευθύμιος του Ματθαίου
3. Χειλάς Γεώργιος του Λάμπρου
4. Χειλάς Σεραφείμ του Δημητρίου
5. Μήτσιου Γεώργιος του Ιωάννη.
6. Τσακανίκας Ιωάννης του Χριστόφ.

ΑΔΕΙΑ ΑΓΟΡΑΙΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΑΣ

Ο Δήμος μας κατέχει μια (1) άδεια αγοραίου (ταξί) αυτοκινήτου, την οποία και παραχώρησε με τις νόμιμες διαδικασίες στον **Γεώργιο Μάνθου Χειλά από τον Άγιο Δημήτριο.**

Έτσι λοιπόν ο φίλος μας ο Γιώργος αρκεί να του πείτε πού θέλετε να σας πάει και θα σας πάει με το ταξί του μάρκας Mercedes, όσο το δυνατόν γρηγορότερα και σε λογική τιμή.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

• Ο Δήμος Βίνιανης πρόσφατα εξέδωσε τουριστικό οδηγό με πλούσιο φωτογραφικό υλικό για όλα τα δημοτικά διαμερίσματα. Μέσα απ' τις σελίδες του μπορεί να ενημερωθεί κανείς άριστα για τα αξιοθέατα , τις διαδρομές, τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού στο Δήμο μας, αλλά και για διαμονή, φαγητό, διασκέδαση, αγορές κ.τλ. Επίσης περιέχεται χάρτης με τα χωριά του Δήμου μας και την ευρύτερη περιοχή.

Συγχαρητήρια στο Δήμο γι' αυτή την έκδοση, που σίγουρα θα βοηθήσει στην τουριστική ανάπτυξη του τόπου μας.

Έντυπα του τουριστικού οδηγού θα διανεμηθούν στα μέλη του συλλόγου μας στις χοροεσπερίδες της Αθήνας και της Λαμίας.

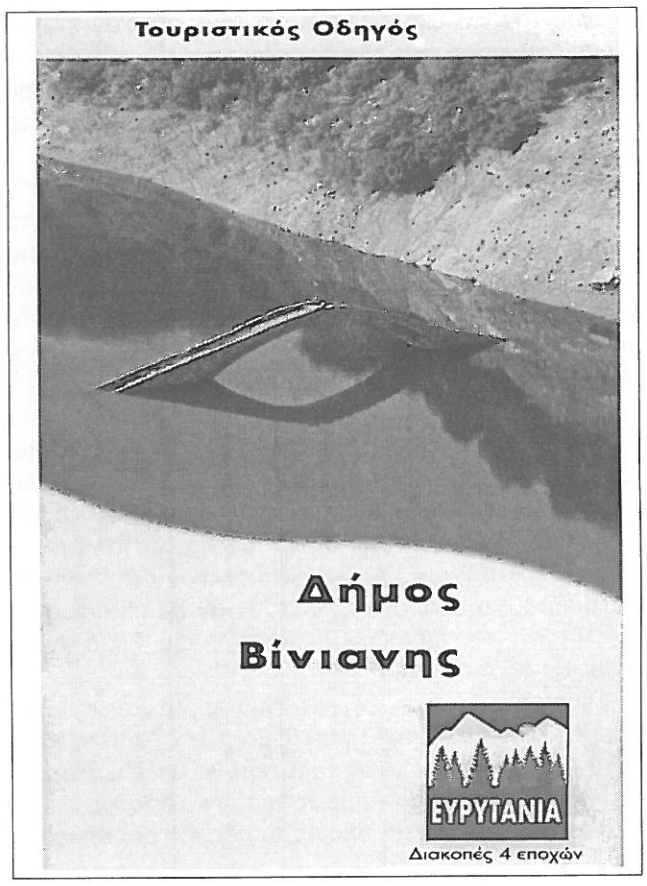

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΒΙΝΙΑΝΗΣ ΚΑΙ ΙΤΑΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΦΥΡΑ ΣΤΟ ΜΕΓΔΟΒΑ (ΤΑΥΡΩΠΟ)

Χρηματοδότηση ύψους 70 εκ. δρχ. για την κατασκευή γέφυρας στον Ταυρωπό ποταμό ή στο Μέγδοβα, ζητούν με κοινό υπόμνημά τους προς την κυβέρνηση και τα υπουργεία Οικονομίας και ΠΕΧΩΔΕ οι δήμαρχοι Ιτάμου Καρδίτσας και Βίνιανης Ευρυτανίας, κ. Β. Τσαντήλας και Κ. Καράνης. Η κατασκευή της γέφυρας θα συνδέσει οδικά, καθ' όλη τη διάκρεια του χρόνου:

α) Δυο Περιφέρειες (Θεσσαλία - Δυτ. Ελλάδα), β) τρεις Νομούς (Καρδίτσας, Ευρυτανίας και Αιτωλοακαρνανίας) και γ) τους Δήμους Ιτάμου και Βίνιανης.

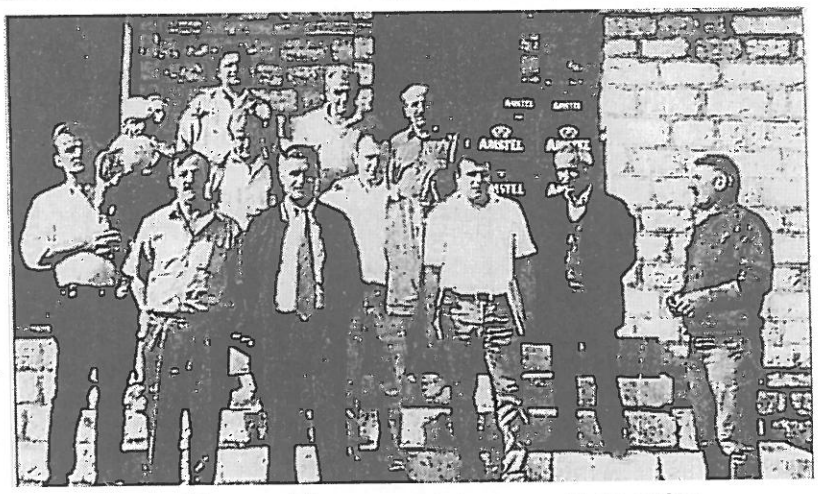

Οι δήμαρχοι Βίνιανης και Ιτάμου στη Μαυρομάτα κατά τη διάρκεια συνάντησής τους.

Με την κατασκευή της γέφυρας, η χρονική διάρκεια Καρδίτσα - Αγρίνιο θα είναι τρεις ώρες και μ' ένα δίκτυο χωματόδρομου εικοσιπέντε χιλιομέτρων σήμερα. Επικεφαλής δημοτικών αντιπροσωπειών οι δύο Δήμαρχοι είχαν συνάντηση την Κυριακή στο Δ.Δ. Μαυρομάτας Ευρυτανίας και από κοινού προγραμμάτισαν σειρά ενεργειών για την προώθηση του οδικού άξονα Καρδίτσα - Αγρίνιο, δίνοντας προτεραιότητα στην κατασκευή της γέφυρας στον Ταυρωπό.

Παραθέτουμε πιο κάτω το υπόμνημα ως έχει:

ΚΟΙΝΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ
ΙΤΑΜΟΥ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΒΙΝΙΑΝΗΣ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Καλλίθηρο 22/10/2001
Αριθ. Πρωτ. 5624

Προς
Υφυπουργό ΕΘ.Ο.
κ. Χρ. Πάχτα
Κοιν. 1. Γρ. Πρωθυπουργού
2. Βουλευτές
κ. Σαλαγιάννη
κ. Β. Τσιλίκα

ΘΕΜΑ: Χρηματοδότηση 70 εκ. για κατασκευή γέφυρας στον ποταμό ΜΕΓΔΟΒΑ του άξονα Καρδίτσας - Αγρινίου

Αξιότιμε κ. Υφυπουργέ
Παρακαλούμε να υπογράψετε σήμερα τη διάθεση πίστωσης 70 εκ. για την κατασκευή γέφυρας στον ποταμό ΜΕΓΔΟΒΑ ή ΤΑΥΡΩΠΟ. Ένα έργο του υπό μελέτη εθνικού άξονα ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ - ΑΓΡΙΝΙΟΥ που θα συμβάλει στην επικοινωνία.
α) Ανατολικής και Δυτικής Ελλάδας
β) Δυο Περιφερειών
γ) Τριών Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Καρδίτσας, Ευρυτανίας και Αιτωλοακαρνανίας).
δ) Τριών Δήμων (Ιτάμου, Βίνιανης ,και Απεραντίων)
Η μελέτη έχει συνταχθεί απο την Τ.Υ.Δ.Κ. Νομού Καρδίτσας.
Αξιότιμε Υφυπουργέ,
Τόσα έργα εκτελούνται στην Ελλάδα σήμερα εκατοντάδων δισεκατομμυρίων.
Εμείς ζητάμε το ελάχιστο για να γίνει πράξη το όραμα του Χαρ.Τρικούπη ΜΙΑ ΓΕΦΥΡΑ!!

Με τιμή
Οι Δήμαρχοι
ΒΙΝΙΑΝΗΣ **ΙΤΑΜΟΥ**
Κ. Καράνης **Β. Τσαντήλας**

ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΝΟΜΟ ΜΑΣ

Ο Βουλευτής του Νομού μας κ. Βασίλης Τσίπρας κατέθεσε στη Βουλή ερωτήσεις με θέματα σημαντικά που αφορούν την ανάπτυξη του νομού μας και κυρίως τους οδικούς άξονες. Αναφέρουμε περιληπτικά μερικά απ' τα θέματα και τις ερωτήσεις:

α. ΘΕΜΑ: ΟΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΒΙΝΙΑΝΗΣ - ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Ερωτάται ο κ. Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ.

Ι. Πότε συστήθηκε η επιτροπή για τη μελέτη επαναχαρακτηρισμού των οδών, με ποια Διοικητική πράξη και σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες της;

ΙΙ. Η μελέτη "Συμπληρωματικές μελέτες της οδού Βίνιανης - Μαυρομάτας, ανατέθηκε ήδη, υπογράφηκε η σχετική σύμβαση και πότε λήγει η προθεσμία παράδοσης της μελέτης;

ΙΙΙ. Ολοκληρώθηκε η διαδικασία ανάθεσης της μελέτης γέφυρας ποταμού Μέγδοβα, αφού παρήλθε ήδη χρόνος 6 μηνών;

20.11.2001

β. ΘΕΜΑ: ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΗΡΑΓΓΑΣ ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΥ Ν. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Ερωτάται ο κ. Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ

Ι. Προτίθεται να τερματίσει την εκκρεμότητα και τη φιλολογία γύρω από το σοβαρό και ουσιαστικό έργο της Ανατολικής πρόσβασης της Σήραγγας Τυμφρηστού.

ΙΙ. Έχουν εκπονηθεί μελέτες για την αναδεδειγμένη λύση, η εκκρεμότητα της οποίας κρατάει σε υψίστη αγωνία ένα ολόκληρο λαό και εγκυμονεί κινδύνους κατά τους χειμερινούς κυρίως μήνες;

ΙΙΙ. Τι μέτρα προτίθεται να λάβει για την άμεση υλοποίηση και εκτέλεση του έργου, από το οποίο εξαρτάται και η περαιτέρω ανάπτυξη και προ παντός τουριστική του Νομού Ευρυτανίας, λαμβανομένης υπόψη και της λειτουργίας χιονοδρομικού κέντρου, προς το οποίο η πρόσβαση καθίσταται προβληματική κατά το χρόνο λειτουργίας του λόγω των πάγων στη Ράχη Τυμφρηστού.

20.11.2001

γ. ΘΕΜΑ: ΟΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΑΓΡΑΦΩΝ

Ερωτάται ο κ. Υπουργός

Ι. Έχει ανατεθεί η μελέτη κατασκευής του οδικού άξονα:

ΙΙ. Αν ναι, πότε υπογράφτηκε η σχετική σύμβαση και πότε λήγει η προθεσμία παραδόσεως της μελέτης.

ΙΙΙ. Τι ενέργειες έχουν γίνει, στα πλαίσια των προγραμμάτων και τίνος συγκεκριμένου προγράμματος από τα εφαρμοσμένα στο Νομό, για την κατασκευή του τμήματος Βραγγιανών-Έλατος Αγράφων:

20.11.2001

δ. ΘΕΜΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΛΕΠΙΑΝΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ - ΤΕΜΠΛΑΣ

Ερωτάται ο κ. Υπουργός

1. Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί για την ολοκλήρωση του δρόμου Λεπιανών - Τέμπλας;

2. Προτίθεται να το εντάξει στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο χρηματοδότησης;

20.11.2001

ε. ΘΕΜΑ: ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΙΚΑ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Ερωτάται ο κ. υπουργός Υγείας - Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Για τις ενέργειες που πρόκειται να προβεί για την αντιμετώπιση των ελλείψεων και της πλημμελούς εξυπηρετήσεως των πολιτών από το Υποκατάστημα ΙΚΑ Καρπενησίου, το οποίο εξυπηρετεί τη δυσπρόσιτη περιοχή του Νομού Ευρυτανίας.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΟΥ κ. ΤΣΙΠΡΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ 1849/5-10-01

Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1849/5-10-01 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Βασ. Τσίπρας και αφορά στο Λύκειο Καρπενησίου σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τους διορισμούς που πραγματοποίησε το ΥΠ.Ε.Π.Θ. στη Β/θμια Εκπ/ση για το σχολικό έτος 2001-2002 στο Νομό Ευρυτανίας διορίστηκαν 45 μόνιμοι εκπ/κοί και 51 αναπληρωτές διαφόρων ειδικοτήτων.

2. Όσον αφορά στην αποστολή σχολικών βιβλίων, σας γνωρίζουμε ότι η διανομή των βιβλίων όλων των βαθμίδων σε όλα τα σχολεία της χώρας έχει περατωθεί από τις 14-9-2001.

Ολοκληρώθηκε η αποστολή των βιβλίων κατευθύνσεων.

Σε όλα τα Τ.Ε.Ε. της χώρας έχουν αποσταλεί 521 τίτλοι διδακτικών βιβλίων.

Υπολείπονται ορισμένα βιβλία ειδικοτήτων τα οποία ανάλογα με τη δημιουργία ή την κατάργηση των διαφόρων ειδικοτήτων παραγγέλλονται στον Ο.Ε.Δ.Β. από τα Τ.Ε.Ε. και αποστέλλονται άμεσα.

3. Τέλος σας γνωρίζουμε ότι η τοποθέτηση εκπ/κών σε συγκεκριμένα σχολεία γίνεται με πράξη του Προϊσταμένου της Δ/νσης ύστερα από δήλωση προτίμησης του προσλαμβανομένου και πρόταση του οικείου Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

Απάντηση για τις "Ιστορικές ανακρίβειες" στον πρόεδρο του Συλλόγου Φουρνιωτών

Αθήνα 24-12-2001

Προς τον κ. Πρόεδρο του Συλλόγου των απανταχού Φουρνιωτών Ευρυτανίας "Ο ΛΕΠΕΝΙΩΤΗΣ" Βερανζέρου 13 Αθήνα 106 77 και εκδότη - Δντή της εφημερίδας "Ο Φουρνάς των Αγράφων".

Κύριε Πρόεδρε
Εχουμε την τιμή να αποστείλουμε απάντηση στο δημοσίευμα της εφημερίδας σας"Ιστορικές ανακρίβειες" αριθ. φύλ. 56 Ιουλίου - Σεπτεμβρίου 2001 και να παρακαλέσουμε δια τα περαιτέρω. Καλή Χρονιά.

Μετά τιμής
Χαράλ. Μπετχαβάς

Κύριε Πρόεδρε,

Εγώ δεν είμαι ούτε ιστορικός, ούτε έγραψα βιβλίο που να ενταχθεί και να ανατρέψει την ιστορία.

Πολλές φορές αναρωτήθηκα γιατί κάποιος Χρυσιώτης που ήξερε "πέντε γράμματα" δεν έγραψε για το χωριό μας, την τοπική παράδοση και ιστορία για να μένει.

Και επειδή βγάζουμε αυτή την εφημερίδα, απεφάσισα να συγκεντρώσω ορισμένα, που θα χανόταν στο χρόνο που θα περνούσε.

Και όπως και σεις γνωρίζετε ότι είναι παλιό χωριό και έχει ιστορία, καλή ή κακή για σας, όπως και το δικό σας και ειδικά στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, έγραψα τις παραδόσεις να μη χαθούν.

Δεν πίστευα όμως ποτέ ότι θα παρακινούσαν τόσο πολύ την ευαισθησία σας και τόσο όψιμη.

Εγώ τα έγραψα στην εφημερίδα, την παίρνετε, τα διαβάσατε και επαναστατήσατε όταν τα δημοσίευσαν ο Ηπειρώτης της Πετρούπολης και η Αρτοτίνα του Λιδωρικίου, εφημερίδες μακρύτερων περιοχών από τ' Άγραφα, ενώ τότε δεν διαμαρτυρηθήκατε.

Όλοι γνωρίζουμε ότι η Ιστορία γράφεται από παραδόσεις και δημοτικά τραγούδια και ειδικά αυτής της εποχής.

Και φυσικό είναι να μην συμφωνούν μεταξύ των, αυτό όμως δεν μπορεί να αποκαλείται "Ιστορική ανακρίβεια" γιατί και οι συγγραφείς που επικαλείσαι" "παράδοση γράφουν όλοι" και ο καθένας στηρίζεται στα γραφόμενα των προηγούμενων χωρίς να συμφωνούν μεταξύ τους.

Ακόμη εμείς οι Έλληνες έχουμε μια ιδιοτροπία. Να γράφουμε και πολλές φορές να υπερβάλουμε τα καλά γεγονότα και να αγνοούμε ή να παραλείπουμε συστηματικά τα κακά μας, τα οποία διδάσκουν εξ ίσου και προλαβαίνουν εθνικές διχόνοιες και συμφορές:

Πολλές φορές με μια μόνο σειρά προηγουμένου συγγραφέα, φτιάχνουμε σελίδες, που δεν μπορώ να πω, ότι όλα είναι σωστά γεγονότα.

Χαίρομαι γιατί οι αείμνηστοι χωριανοί σας έγραψαν με ζήλο και επαινούν τον ήρωα Λεπενιώτη, έτσι έπρεπε να κάνουν.

Διαβάζοντάς τα όμως ούτε αυτοί συμφωνούν απολύτως μεταξύ τους.

Όσο για το βιβλίο του αειμνήστου Κωτσοκάλη, με παρακάλεσε να τον προμηθεύσω ένα χοντρό βιβλίο που έφερε εξ Αμερικής ο Δ. Αυγέρης, το οποίο είχα διαβάσει και ήταν καθαρό μυθιστόρημα, δεν θυμάμαι το συγγραφέα, αφού ούτε λίγο ούτε πολύ έφερνε ότι ο Βελη-Γκέκας ήταν "αδελφός" του Κατσαντώνη κ.λπ. και το οποίο δεν επεστράφει στον κάτοχό του.

Λέτε ότι με παρέσυρε ο θείος μου Χορμόβας, αλλά αν διαβάσεις τον Φραγκίστα, τον μνημονεύει ο αείμνηστος Π. Βασιλείου σε πολλά σημεία των σημειώσεών του, άρα παρέσυρε και κείνον κατά το σκεπτικό σας. Καταγόταν από το Μάραθο και είχε συγκεντρώσει στοιχεία.

Μετά την τηλεφωνική μας επικοινωνία, δεν θα σου απαντούσα με τα όσα σου είπα και μου είπες και συμφωνούσαμε, αν έγραφες ιστορικές περικοπές από βιβλία, χωρίς να φαίνεται ότι έχεις ειρωνική διάθεση στο κείμενό σου.

Έγραψες ακόμη και υστερόγραφο στο οποίο γράφεις με αριθμούς το χρόνο της συνομιλίας (7:30 - 8:15) δεν ξέρω γιατί, το μόνο που δεν έγραψες είναι ότι τον ΟΤΕ τον πλήρωσα εγώ.

Όταν συνέκρινα τον Λεπενιώτη με τ' αδέλφια του ως προς τον χαρακτήρα, ποτέ δεν σκέφτηκα να τον μειώσω σαν αγωνιστή, αφού πιστεύω ότι οι ορμητικοί, άγριοι και εκδικητικοί είναι πάντα και γενναίοι πολεμιστές. Αλλά πέρα απ' αυτά οι άνθρωποι έχουν και χαρακτήρα και φυσικά δεν έμοιαζε με τον Κατσαντώνη που κανείς δεν τον κατηγόρησε έστω και άδικα.

Γράφετε ότι παίρνετε από το οπλοστάσιο της Ιστορίας, μόνο που δεν τα παίρνετε όλα σωστά.

Δεν νομίζω να έθιξα πουθενά τον ήρωα Κατσαντώνη γράφοντας λεπτομέρειες για το βγάλσιμο στο κλαρί.

Θεωρώ και γω την καλύτερη μαρτυρία το βιβλίο του Φραγκίστα. Γράφετε την περικοπή από το βιβλίο, από ένα σημείο και κάτω ενώ παραπάνω λέει:

"Στα εικοσιπέντε του χρόνια ο Κατσαντώνης πιάστηκε από κάποιον Μπουλούμπαση (αρχή που ήταν επιφορτισμένη για την καταδίωξη της ληστείας), με την κατηγορία ότι είχε διαπράξει ζωοκλοπή. Επί δύο ολόκληρες μέρες τον έδειρε αλύπητα και τον εφυλάκισε... " θέλοντας λύτρα από τον πλούσιο πατέρα του και εν συνεχεία γράφει ότι σκότωσε τον Μπουλούμπαση. Πού λοιπόν βρίσκεις τη διαφορά μ' αυτά που έγραψα εγώ από την παράδοση; Απλώς έγραψα λεπτομέρειες από την παράδοση που δεν τις αναφέρει ο Φραγκίστας, χωρίς να θίγουν τον ήρωα (σελ. 13-14 Φραγκίστας). Η ουσία μένει αναλοίωτη και τα αίτια.

Όσο για την ηλικία ο Βασιλείου στην επανέκδοση του βιβλίου του Φραγκίστα και πίσω στα διάφορα γράφει ότι γεννήθηκε το 1775-77 στη Μύρεση των Αγράφων. Ακόμη το γράφουν πολλοί συγγραφείς για την ίδια ημερομηνία γεννήσεως. Φυσικά τότε δεν είχε ληξίαρχο. Το 1793 σκότωσε ένα Μπουλούμπαση και βγήκε κλέφτης.

Τότε οι Τουρκαρβανίτες έκαψαν τη Μύρεση (1793). Το 1800-2 ενώθηκε με την κλέφτικη ομάδα του θείου του ή μάλλον νονού του Β. Δίπλα (σελ. 78). Από το 1775 έως το 1793 είναι χρόνια 18, εγώ αναφέρω 20. Αναφέρονται και ως φυγόδικος "κατσάν" (Βλέπε βιβλίο Βουρνά). Όσο για την ένωση με τον Δίπλα σε ηλικία 25 ετών, φαίνεται όιτ τότε ανέλαβε την αρχηγία ενώ κλέφτης βγήκε νωρίτερα, δεν μπορούσε να αναλάβει με το βγάλσιμο στο κλαρί, χωρίς να δοκιμασθεί και να διακριθεί, καπετάνιος το 1802 και το 1809 αναφέρεται η σύλληψή του.

Η εκδοχή του Κουτσοκάλη (από το μυθιστόρημα που ανέφερα παραπάνω), πιστεύω ότι δεν ευσταθεί ένα παιδί να κατηγορούνταν για "ληστοτρόφος" και όχι ο τσέλιγκας πατέρας του.

Για το αρματολίκι και τους

Συνέχεια στη σελ. 6

Απάντηση για τις "Ιστορικές ανακρίβειες" στον πρόεδρο του Συλλόγου Φουρνιωτών

Συνέχεια από τη σελ. 5

Μπουκουβαλαίους έχω να πω τα εξής: Ο πρώτος που έγινε αρματολός ήταν ο Δήμος Μπουκουβάλας και επειδή πήγαινε κληρονομικά (στον πρώτο γιο) ανέλαβε ο Ιωάννης και μετά τα παιδιά του (βλέπε πορτραίτο τους στην πινακοθήκη - Παλαιά Βουλή). Στη σελ. 88 (... Βλαχογιάννη) γράφει "ότι μετά το θάνατο του Κώστα το αρματολίκι περιήλθε εις τον πρώτον υιόν του, Θανάση. Και επειδή το 1806 οι Μπουκουβαλαίοι θεωρήθηκαν συμμέτοχοι στην επανάσταση και με ενέργειες του εχθρού των Τσολάκογλου διώχθηκαν και κατέφυγαν στη Λευκάδα".

Κάποιο διάστημα επεκράτησε ο Δίπλας, κουμπάρος και σωματάρχης του Κατσαντώνη, (φαίνεται ότι δεν υπήρχε αρχηγός στο αρματολίκι, άρα δεν υπήρχε). Απ' όλα τα αδέλφια μόνο ο Θανάσης προσκύνησε και επανήλθε το 1812 στο αρματολίκι και πέθανε το 1813 (ίσως οι χρονολογίες να μην είναι σωστές) και επειδή τα παιδιά του ήταν ανήλικα, ανέλαβε ο αδελφός του Γιαννάκης που δυσαρέστησε τον αδελφό του Δήμο κ.λπ. και με παρέμβαση Τσολάκογλου εκδιώχθηκαν". Υπήρξε λοιπόν κενό 1806-1812 και αργότερα στο αρματολίκι. Ήταν λοιπόν η εποχή του Δίπλα και του Κατσαντώνη.

Ο Κατσαντώνης όταν γράφω κατήργησε τους Κουτσαμπάσηδες, δεν εννοώ ότι τους έσφαξε ή τους εκτέλεσε, κατήργησε μόνο την εξουσία τους και προστάτεψε τους πολίτες από τις αυθαιρεσίες των. Γι' αυτό (κ. Πρόεδρε υπήρξε ο πύργος του Κωστάκη του Νικο -Θέου και οι ίδιοι,αφού κανέναν δεν κατεδίωξε.

Ο όλος βίος του ήταν επαναστατικός, όχι όμως κατακριτέος. Θα μπορούσε απλούστατα να τους καταδιώξει και τους πύργους να κάψει, αλλά βλέπετε δεν το έκανε. Μόνο την εξουσία τους αφήρεσε.

Ο Κατσαντώνης όπως απεδείχθη δεν στερούνταν παλληκαριάς ούτε στρατηγικής ικανότητας και διπλωματίας (στην Λευκάδα ανεκηρύχθη πολέμαρχος) και δεν ήτο δυνατόν να πει ότι με 200 παληκάρια μπορούσε να καταλύσει το πασαλίκι των Ιωαννίνων του Αλή με 30.000 στρατό και φρούριο.

Αλλά και στο φύλλο της εφημερίδας σας γράφετε για τον Κατσαντώνη ότι η απάντησή του ήταν: "Ευχαριστώ πολύ για την τιμή, αλλά δυστυχώς με χρειάζονται τ' Άγραφα και η Ελλάδα". Δεν σας διδάσκουν τίποτε τα λόγια του;

Δεν θυμίζει τον Κατσαντώνη μετά την υπογραφή της Αικατερίνης;

Υπήρξε γενναίος και όχι υπερφύαλος, διπλωμάτης και όχι ανεγκέφαλος να παίξει ξένα παιγνίδια, υπήρξε ο ήρωας των Αγράφων.

Και τώρα ας έρθουμε εκεί που σας πονάει.

Όταν γράφω για τον Λεπενιώτη ότι ήταν εντελώς αντίθετος με τα αδέλφια του, μιλάω για το χαρακτήρα του και όχι για τον πολεμιστή. Γράφω κακόψυχος και λήσταρχος.

Οι ίδιοι οι χωριανοί σας, Παπακαριάς γράφει ότι ορισμένοι βιογράφοι και ιστορικοί τον θέλουν "οξύθυμο, σκληρό και εκδικητικό, κυρίως μετά το θάνατο του Κατσαντώνη".

Σεις ο ίδιος γράφετε, στην απάντηση (4) ότι ο Ιγνάτιος τους προτρέπει να "συμπεριφέρονται προς τους Ελληνες κατά τρόπον αδελφικόν, πράγμα το οποίον μέχρι τότε δεν είχαν κάνει".

Ο Μακρυγιάννης (αναφέρετε εσείς) "τέτοιον τυραννισμόν δεν τον ήξεραν να τον κάμουν ούτε οι Κατσαντωναίοι οπού σαν ληστές".

Δηλώνω άλλη μια φορά ότι δεν είχα πρόθεση να θίξω την πολεμική δράση του Λεπιενιώτη, την οποία του αναγνωρίζω, όσα ελλαττώματα χαρακτήρος κι αν είχε.

Ο ίδιος το παραδέχεσθε ότι δεν ήταν Άγιος. Τότε γιατί αντιδράτε κατ' αυτόν τον τρόπο; Και Φουρνιώτης να ήταν στην καταγωγή, δεν θα αντιδρούσατε έτσι. Μήπως υπάρχει το κόμπλεξ της ηθικής αυτουργίας στη δολοφονία του;

Εγώ σαν Χρυσιώτης δεν παρεξηγούμαι γιατί ο Νικο-Θέος είναι Χρυσιώτης. Και τον καταδικάζω, ότι όλη η οικογένειά του ήταν προσκυνημένη στον Αλή. Και φυσικό ήταν να επηρρεάζει τους κατοίκους του χωριού λόγω θέσεως και δυνάμεως.

Η οικογένεια Θεοδοσίου (Θέου) Τσάτσου καταγόταν εξ Ηπείρου, εστάλη από τον Αλή ως Γραμματέας του Αρματολικίου Αγράφων, εγκαταστάθηκε στη Χρύσω και όπως και σεις αναφέρεστε στην έκθεση του γερουσιαστού Τσιγκόλη, ο οποίος ήταν απ' ευθείας απόγονος της οικογενείας, αφού η μάνα του ήταν κόρη του Κωστούλα Θέου - Τσάτσου και ανεψιός του Θεοδοσίου που του διηγήθηκε και τα έγραψε. Είχε ο Θέος πέντε αγόρια και τέσσερα κορίτσια. Γαμπρός του ήταν ο Κωσταράς (Κωστάκης Γιαννάκης) πρόκριτος, κοτσαμπάσης και πρόεδρος των κοτσαμπάσηδων εξ ου και το όνομα του Φουρνά (Κιοστένι).

Ο Νίκος Θέος, γιος του Θεοδόση (Θέου χαϊδευτικό) που με το όνομα αυτό έμεινε στην Ιστορία, ως χριστιανομάχος λόγω της δολοφονίας του Λεπενιώτη.

Μπορείτε ένα μέρος του ιστορικού να το διαβάσετε στην πιστή έκθεση (διήγηση) που γράφει ο γερουσιαστής Τσιγκόλης στην οποία και αναφέρεστε. Γράφετε ότι ο Κωστάκης (γιος) έλαβε μέρος στην επανάσταση του 21 και ξέπλυνε το έγκλημα του πατέρα του, αν ξεπλένεται το αίμα!

Να και η οικογένεια αυτή φαίνεται στον αγώνα και στην Ιστορία της νεότερης Ελλάδος, όταν ψάξεις τις πηγές.

Παρ' όλα ταύτα εγώ σαν Χρυσιώτης κατακρίνω για δεύτερη φορά την όλη συμπεριφορά της οικογενείας.

Γράφει το δημοτικό τραγούδι "ο Νικο - Θέος το σκυλί, ο Χριστιανομάχος", δεν έγραψες όμως και παρακάτω που λέει "αν γειάνει η πληγή μου, θα κάνω στάχτη τα Φουρνά", για να είσαι δίκαιος.

Γράφετε ότι κλάψατε και τον τιμήσατε, στήνοντας άγαλμα και δίδοντας το όνομά του. Μήπως σας θυμίζει το "πρώτα σε σφάζω και μετά σε αγιάζω"; Ήταν ίσως καθήκον σας να το κάνετε εσείς οι νεότεροι.

Και κλαίω και καταδικάζω το χαμό του Λεπενιώτη από ελληνικό χέρι.

Αναφέρεσθε στον Λουκόπουλο, διαβάστε όμως το βιβλίο, στα Φουρνά του Κατσαντώνη στη σελίδα 130 "Τα πρωτάτα του Φουρνά ήταν με το μέρος του Νίκο - Θέου και κατά του Λεπενιώτη και συνεχίζει «Με το πρώτο πάει ο Λεπενιώτης στον τόπο. Μπουμ και κάτω. Βρήκε θάνατο από ελληνικό βόλι· γιατί; Για να μην φυλάει κείνο που έπρεπε να φυλάει, τον όρκο του! Να πολεμάει μόνο τον εχθρό και να υποστηρίζει τον αδελφό του Έλληνα".

Δεν χρειαζόταν να χύσεις τόσο μελάνι για τον ήρωα. Όλοι και πρώτος εγώ αναγνωρίζω τη δράση του μα νομίζω δεν τον μείωσα γράφοντας τις τοπικές παραδόσεις στην εφημερίδα μας. Όσο γιατί δεν επενέβη να σώσει τον αδελφό του ή να τον σκοτώσει για να μη φθάσει στα Γιάννενα, είναι μια απορία μου που μου γεννήθηκε, όταν ακούγοντας την παράδοση, διαβάζοντας το βιβλίο του Φραγκίστα ότι ακολούθησαν μέχρι το Καρπενήσι (μαζεύοντας τα πέταλα των Τούρκων) και τα σχόλια του Βασιλείου ότι μόνο "κινήθηκε το τμήμα του Καραϊσκάκη" και διαβάζοντας ότι τα πρωτοπαλλίκαρα του Διάκου, Μπακογιάννης και Καλύβας, όταν από το ταμπούρι τους τον είδαν σιδηροδέσμιο, όρμησαν με τα γιαταγάνια να τον απελευθερώσουν και έπεσαν.

Και επειδή δεν είδα ούτε προσπάθεια κατά τη μεταφορά του από Καρπενήσι στα Γιάννενα, με έπιασε ο πατριωτισμός ότι έτσι έπρεπε να γίνει και δεν έγινε και το ανέφερα. Αν θίγεσθε ζητώ συγνώμη...

Αναφέρεσθε στην έκθεση Τσιγκόλη, εγώ πάντως δεν θα αναφερόμουν αν ήμουν στην θέση σας. Πρώτον την θεωρώ μη ειλικρινή, γιατί σαν απόγονος προσπαθεί να δικαιολογήσει τους προγόνους του. Υπάρχει το αρχείο και το έχει μια ανεψιά του Τσιγκόλη στην Αθήνα, ένα μπαούλο. Στον Καρασμάνη που το ζήτησε δεν το έδωσε, λέγοντας "δεν συμφέρει στην οικογένεια" και του έδωσε το γραφτό κείμενο. Η έκθεση Τσιγκόλη λέιε πολύ περισσότερα από τις δυο λέξεις που έγραψα εγώ.

Με τη διαμαρτυρία σας με αναγκάζετε να γράψω πράγματα, όχι δικά μου, που δεν τιμούν τον ήρωα. Μ' αυτόν τον τρόπο που διαμαρτυρηθήκατε και καθυστερημένα, εσείς προκαλείτε να γραφούν και όχι εγώ. Άλλοι λοιπόν τον δολοφονούν.

Μην ξεχνάτε ο Τσιγκόλης γράφει για την δολοφονία των μικρών παιδιών, για το θάνατο του γαμπρού του Αβράκατου, για τα λύτρα που ζητήθηκαν (Λουκόπουλος) για το κάψιμο του χωριού (φταίει η παπαδιά, φταίει όλο το χωριό) και τον Υφαντή του Μεσενικόλα που για να μην του σπάσει το πόδι του πήρε 20 χρυσά βενέτικα που τα πλήρωσε το χωριό, για το άλογό του που καβαλίκεψε ο χωρικός και πάλι το επανέλαβε να σηκώσει το ένα πόδι να το σπάσει με την κουμπούρα του και τον αποζημίωσε με χρήματα το χωριό για να γλυτώσει.

Γράφετε ακόμη ότι ανέλαβε αρματολός και έστειλε το κουτί. Μπορεί να το έστειλε μπορεί και όχι. Το έγραψε ο Τσιγκόλης για να υπάρξει η αιτία για τον Αλή να διατάξει τη δολοφονία εκμεταλλευόμενος και το μίσος του Νικο-Θέου.

Εάν το έκανε αυτό, αμέσως θα ξέπεφτε από την αρχηγία του Αρματολικίου, που δεν αναφέρεται πουθενά. Μόνο προφορικά το έλεγε.

Γράφει η έκθεση σε ένα σημείο:

"Η οικογένεια του Θέου εκ Χρύσως ισχυρά και συγγενείς για τους Κατσαντωναίους υπέθαλπε τούτους". Ίσως να ήταν από το ίδιο μέρος της Ηπείρου η καταγωγή τους.

Και συνεχίζει: "Μετά το θάνατο του Βελή -Γκέκα (σκοτώθηκε από τον Κατσαντώνη στα σύνορα Χρύσως - Αγράφων και ετάφη στη Χρύσω), κατηγορήθηκαν οι Θέοι ως υποθάλποντες τους Κατσαντωναίους (-διότι δεν προστάτεψαν το Βελη-Γκέκα).

Εκ της καταδιώξεως και του φόβου, ο μεγαλύτερος γιος της Κώστας τρελάθηκε και αυτοκτόνησε, ο δε Ρίζος έφυγε για την Κωσταντινούπολη.

Ο Γιάννης έγινε Κοτσαμπάσης και αναφέρεται μετά το Νίκο Θέο, που προσπάθησε δι' επιστολής του να σώσει το Μπέη που σκότωσε ο Λεπενιώτης. Ο Σταμπούλης (Χρυσιώτης) που μετέφερε την επιστολή, μετώκησε μετά τη σωτηρία του στο Βόλο, εξ ου προέρχεται ο Υπουργός Σπυρίδης που τα διηγήθηκε στον Τσιγκόλη.

Αναφέρει και τον θάνατο του γαμπρού του Θέου, Αβράκατου. Και συνεχίζει: Κατέστρεψαν ποίμνια, έκαψαν σπίτια και αναγκάσθηκαν οι κάτοικοι να το εγκαταλείψουν, ο δε Κοτσαμπάσης Γιάννης και ο Θόδωρος έφυγαν για το Μεσενικόλα, ώστε ερημώθη το χωριό (ήταν όλοι οι Χρυσιώτες τουρκόφιλοι και πλήρωσαν την οργή του);

Μετά περιγράφει την προετοιμασία της δολοφονίας στον Πύργο του Κωστάκη Γιαννάκη. Αναφέρει ότι είχε ο Λεπενιώτης 100 άνδρες. Γράφει μετά τον εκκλησιασμό θα καθόταν στα λιθαρένια πεζούλια στον πλάτανο. Περιγράφει την στιγμή της δολοφονίας. "Μετά το θάνατο του Λεπενιώτη οι άνδρες μη δυνηθέντες να εκλέξουν αρχηγό (ελληνική κατάρα) προσχώρησαν στον Αλή και διορίσθηκαν σε διάφορα μέρη. Έτσι έληξε η ηρωϊκή περίοδος προ της Επανάστασης των κλεφτών.

Για τη σφαγή των παιδιών αναφέρεται (Βλαχογιάννης σελ. 89) και στο Λουκόπουλο και λέει ότι: "Ο Λεπενιώτης πήρε σκλάβους για λύτρα δυο παιδιά του Καραγιώργου... και με κάποιο Μπαρκοδήμο ειδοποίησε τον πατέρα για την ξαγορά και την προθεσμία. Επειδή οι δυο οικογένειες Καραγιώργου και Μπαρκοδήμου, που ήταν και συγγενείς, ο Μπαρκόδημος άργησε να ειδοποιήσει τον Καραγιώργο και έσφαξε τα παιδιά ... στη θέση Μακρυντάγκου και δεν φυτρώνει ούτε ρίγανη".

Ακριβώς στην κορυφή του χωραφιού η θέση λέγεται "Αβράκατος". Το δε σπίτι του Μπαρκοδήμου είναι 500 μέτρα παρακάτω από το σημείο της πλαγιάς.

Το σπίτι του Καραγιώργου σωζόταν μέχρι το 1942 που κάηκε το χωριό, καθώς και τον Θέου Τσάτσου που κατεδαφίσθη το 1938 από το νέο ιδιόκτητο, ο πύργος κατέρρευσε γύρω στο 1890.

Όπως όλα δείχνουν ότι για το χατήρι του Νικο - Θέου κ.λπ. κατεστράφη ολόκληρο το χωριό.

Βλέπετε κ. Πρόεδρε ότι όλοι οι συγγραφείς δεν συμφωνούν σε πολλά πράγματα μεταξύ τους και όλοι στηρίζονται ο ένας στον άλλο (προηγούμενο) και όλοι στην παράδοση, πλην Φραγκίστα (Δεν μπορούμε να λάβουμε ένα μόνο βιβλίο σαν ευαγγέλιο) κι όποιο μας βολεύει.

Όσο για την παράδοση για το όνομα (επίθετο) νομίζω ότι δεν αφορά την ιστορία και βλέπω ότι έχεις ειρωνική διάθεση και κάνεις λογοπαίγνιο. Το Μεταχαβά ασφαλώς (αγαπητέ Πέτρο) πρέπει να πάρει το — Π — για να γίνει Μπετχαβάς. Δεν χρειαζόταν τόση σοφία για να το καταλάβεις, έστω και αν το τυπογραφείο κάνει πολλές φορές λάθη.

Όσο για τον πρόγονό μου που μίλησε στο Λουκόπουλο, είτε δεν τα είπε σωστά, είτε δεν αποδόθηκαν σωστά, είναι γεγονός ότι εκείνος που είχε τα γίδια ήταν ο παρα-παπούς του Κώστας, που έγινε και η αλλαγή του ονόματος και όχι ο Νίκος που ήταν παιδάκι τότε.

Δεν το αναφέρεις το γεγονός (αφού αναφέρεσαι στο Λουκόπουλο) ότι το αναφέρει στο βιβλίο στα "Άγραφα" ακριβώς κάτω από την περιγραφή που την αναφέρεις, στη σελ. 162-163.

Φυσικό ήταν αφού ο Κατσαντώνης ήταν αρχηγός και γι' αυτόν μιλούσε, δεν αναφέρει το όνομα του Λεπενιώτη. Λέει όμως "ο Κατσαντώνης απ' το πείσμα του, παίρνει 40 γίδια απ' το μπουλούκι του — είχε 200 ο παππούλης μου — και τα έσφαξε".

Αυτό κ. Πέτρο το παρέλειψες, ίσως από σκοπιμότητα καίτοι σε γνωρίζω και σε εκτιμώ και είσαι φίλος από χρόνια και συνέχισες το παρακάτω που κλείνει: "Ήταν πεισματώδης άνθρωπος" Όλα θα τάσφαζε, αλλά τον πήρε το αίμα στα μάτια και τ' απαράτησε", δεν γράφτηκε.

Ίσως το παρέλειψες να μην θιγεί ο Κατσαντώνης, αλλά ο Κώστας Μπετχαβάς δεν έζησε τότε ήταν αγράμματος και ίσως να μην τα απέδιδε σωστά (ήταν πρώτος εξάδελφος του παππού μου ο οποίος έζησε 95 χρονών και μου τα διηγήθηκε πολλές φορές, καθώς και άλλοι γέροντες).

Ασφαλώς ο ίδιος ο Κατσαντώνης δεν τά 'σφαξε αλλά κάποιος άλλος που ήταν εκδικητικός και βίαιος" και ο νοών νοήτω, αλλά αν παραξηγείσαι, έτσι τουλάχιστον λέει η παράδοση και την έχω εξερευνήσει, είναι όπως τα γράφω.

Και συνεχίζει για τον Κατσαντώνη "Ο Κατσαντώνης περνούσε ολοένα εδώ από το χωριό μας. Το σπίτι μας το είχε γύρισμα". Και συνεχίζει να λέει για τους Κατσαντωναίους.

Δεν θέλω ούτε να ηρωοποιήσω τους προγόνους μου, ούτε να θίξω τον Λεπενιώτη, παράδοση έγραψα.

Πολλά γινόταν και μάλιστα όπως και σεις λέτε: "Δεν ήσαν Άγγελοι", μπορείς να δικαιολογήσεις τις πράξεις των για εκδίκηση, όχι όμως για λύτρα και σφαγή μικρών παιδιών, αλλά πραγματικών ενόχων.

Θα ήταν δυο φορές ήρωας για μένα εάν σκότωνε τους πραγματικούς "-φιλότουρκους" αδελφούς Θέου.

Σας είπα ότι εγώ και τις πράξεις του δικαιολογώ για την εποχή εκείνη, αφού έγιναν ακόμη τέτοια και στον ανταρτοπόλεμο.

Δεν αμφιβάλλω ότι ο Λεπενιώτης ήταν λαμπρός αγωνιστής, παρ' όλα τα ελαττώματά του που έχουν όλοι οι άνθρωποι και λυπάμαι που γράφετε ότι τον "δολοφονώ" εγώ άλλη μια φορά, δεν δέχομαι αυτή την κατηγορία και θα πρέπει να σκεφθείς άλλη μια φορά, διαβάζοντας καλά όλα τα βιβλία και τις πηγές και παραδόσεις.

Είναι η πρώτη και η τελευταία φορά που απαντώ, δεν πρόκειται να επανέλθω. Με ανάγκασες να γράψω πράγματα που δεν ήθελα.

Χαρ. Μπετχαβάς

ΜΙΚΡΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Με τη φροντίδα και επιμέλεια του δημοσιογράφου Ηλία Γ. Προβόπουλου ξεκινά στο διαδίκτυο (INTERNET) μια προβολή «μικρών πατρίδων της Ελλάδας», πρωτοβουλία που ξεκίνησε ο κ. Προβόπουλος αρχικά από τις στήλες της εφημερίδας "Ελευθεροτυπία" με σκοπό την παρουσίαση της ελληνικής περιφέρειας, των ιδιαιτεροτήτων και των προβλημάτων της στο ευρύ κοινό.

Τα πρώτα χωριά που επιλέχτηκαν να παρουσιαστούν είναι η Ανατ. Φραγκίστα, η Μεγάλη Κάψη και θ' ακολουθήσουν τα Άγραφα, η Δομνίστα Ευρυτανίας και η Νεράϊδα Τρικάλων.

Ο κατάλογος της ιστοσελίδας περιέχει τους εξής τομείς: ιστορία, πολιτισμός, φύση, μνημεία, εκκλησίες, άνθρωποι, διασπορά, σύλλογοι, τουρισμός, προϊόντα, ειδήσεις, κοινωνικά, ταχυδρομείο, αγγελίες, βιβλιογραφία, φωτοαρχείο κ. ά.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση είναι: www.patrides.gr

Α. Κ.

Κοινωνικά

Γάμος

♦ Έγινε στις 29/12/2001 στην πόλη της ΛΑΜΙΑΣ ο γάμος του χωριανού μας Γρηγόρη Μαρούλη με την εκλεκτή του Σπυριδούλα Σκανδάλη στην εκκλησία του Αγ. Αθανασίου στα Γαλανέικα.

Ακολούθησε τραπέζι και γλέντι στο κέντρο "Δροσιά".

Στο όμορφο και ευτυχισμένο ζευγάρι, ευχόμαστε να ζήσουν και καλούς απογόνους.

Θάνατοι

♦ Απεβίωσε στις 7/1/2002 ο Αναστάσιος Φλώρος, κάτοικος Ζηλευτού Λαμίας, σε προχωρημένη ηλικία.

Ο μπαρμπα - Τάσος ερχόταν τακτικά τα καλοκαίρια στο χωριό, καθότι σύζυγος (από δεύτερο γάμο) της χωριανής μας Βασιλικής Καρανίκα.

♦ Απεβίωσε στην Αταλάντη ο Θεοφάνης Χαλιανδρός.

♦ Απεβίωσε στη Λαμία ο Κωνσταντίνος Μαντής.

♦ Απεβίωσε στις 30-10-2001 στο Κερασοχώρι η Μαρία Γκαρίλα.

♦ Απεβίωσε στις 9-11-2001 στο Κερασοχώρι η Τσίγκα Αικατερίνη.

♦ Απεβίωσε στις 26-12-2001 στη Βίνιανη ο Γαζέτας Δημήτριος.

♦ Απεβίωσε στις 8-1-2001 στον Αγ. Δημήτριο ο Τάκης Ιωάννης.

Το Δ.Σ. εύχεται να είναι αιωνία η μνήμη τους και εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια στους οικείους τους.

Μνημόσυνα

Έγινε στη Λαμία το 40ήμερο μνημόσυνο του αειμνήστου Κωνσταντίνου Μαντή.

Ευχόμεθα καλή του ανάπαυση.

Προσφορές

♦ Η Έλλη Αυγέρη - Κωνσταντινίδη προσφέρει στο σύλλογο το ποσό των 15.000 δρχ. στη μνήμη Ελίνας Αλευρά.

Διόρθωση λάθους

Εκ παραδρομής στο προηγούμενο φύλλο μας είχαμε δημοσιεύσει τη φωτογραφία με τον χωριανό μας κ. Ιωάννη Πριόβολο, γράφοντας ότι είναι ο κ. Βασίλης Πριόβολος (ΕΡΜΗΣ).

Δημοσιεύουμε σ' αυτό το φύλλο τη φωτογραφία του ΕΡΜΗ να εκφωνεί το λόγο στις πολιτιστικές εκδηλώσεις για τη μάχη της Χρύσως στις 19-8-2001. Πλάι του ο Δήμαρχος Βίνιανης.

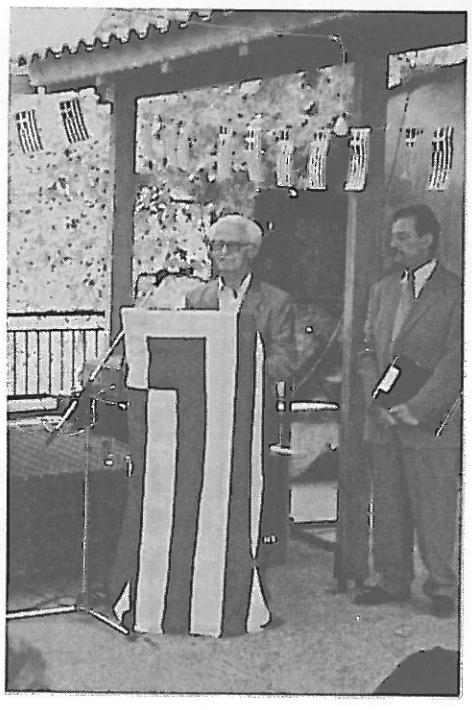

ΕΘΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΑΛΚΙΑ
Ασφαλιστικός Σύμβουλος

Α.Ε.Ε.Γ.Α. "Η ΕΘΝΙΚΗ"
ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
Καρπενήσι: Τηλ. 02370-25055 - 6
Αθήνα: 010. 9013437
Κιν. 0974 763630

Νέοι φοιτητές Χρυσιώτες

Στο προηγούμενο φύλλο μας παραλείψαμε ν' αναφέρουμε μια ακόμη νέα απ' το χωριό μας που πέρασε τις πύλες της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Είναι η **Ιωάννα Κων. Καρανίκα** που πέτυχε στη **Γαλλική Φιλολογία Αθήνας.**

Θερμά συγχαρητήρια και καλή πρόοδο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε
Τα **"Λεπιανίτικα Νέα"** για τα καλά τους λόγια για την εφημερίδα μας.
Ανταποδίδουμε με σεβασμό και ευχόμαστε οι κοινές μας προσπάθειες μέσω των εφημερίδων μας να συγκλίνουν για το καλό του νομού μας.

Η αγάπη

Όπως η θάλασσα το κύμα
όπως το πεύκο το βουνό
όπως ο θάνατος το μνήμα
έτσι εγώ ψάχνω να σε βρω.

Όπως το όνειρο τον ύπνο
όπως η βροντή τον κεραυνό
όπως το χώμα τα λουλούδια
έτσι εγώ ψάχνω να σε βρω.

Κι όταν σε βρω σταυρό φιλάω
θα σε λατρεύω όπως το θεό μου
θάσαι το σύμπαν στη ζωή μου
θα σ' ονομάζω θησαυρό.

Μαντής Γεώργιος
Αγγλία 2001

Μιλτιάδης Θεοδωρόπουλος
Μηχανικός Τοπογράφος

Τηλ: 02370 21010
Καρπενήσι

(010) 7779109
Αθήνα

Πωλούνται διαμερίσματα

Ποίηση

Εσύ διαβάτη που περνάς

Εσύ διαβάτη που περνάς σταμάτησε για λίγο
και ζήτησε λίγο νερό απ' το νερό το κρύο.

Ρώτα τους λίγους χωριανούς απ' όπου κατεβαίνει
γιατί στο δρόμο που περνά τα πάντα ξεδιψάει.

Και όσο τα χρόνια του περνούν κάτι θα σου θυμίζει
εκεί περνούσε πάντοτε και εκεί πάντα γυρίζει.

Και όσες φουρτούνες πέρασε με χιόνια και χαλάζι
αυτό εκεί καλά κρατά και ούτε ποτέ γεράζει.

Έχει κοντά του συντροφιά τα όμορφα πλατάνια
αυτά πότιζε πάντοτε ιτιές και τα λιβάδια.

Στα γρήγορα περάσματα κοντά στο βούισμά του
από τα Γάβρινα περνά παίρνει και τ' όνομά του.

Και όσο πιο γρήγορα περνά κοντά του έχει δείκτη
τίποτα δεν τον σταματά τον λένε Γαβρινήτη.

Έτσι κι εσύ διαβάτη μου θυμίσου πια και πάρε
Κρύο νερό απ' τον τόπο μας που έχει περίσσια χάρη.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
Παπαθανάσης Ντάλλας

Χωριό μου

Μου φέρνει η μνήμη της Αυγής, το δροσερό τ' αγέρι
Τα κρυσταλένια τα νερά, την ασημένια φτέρη
τα ελάτια τα λουλούδια σου και τις βουνοκορφές σου
το είναι μου μαζί σου ζει στις μακρινές γωνιές σου.

Στης άπονης της ξενιτιάς το χάος είμαι μόνος
Μα τ' όνομά σου στην καρδιά, κι αγάπη χωρίς πόνος.
Μικρό σπουργίτη γίνομαι πετάω στις κορφές σου
ή κατεβαίνω μες το φως που λούζει τις αυλές σου.

Φτωχό ξωκκλήσι γίνομαι με την απλή του χάρη
και η αχιβάδα του βυθού με το μαργαριτάρι
σαν το κισσό η λησμονιά ζώνεται στο κορμί μου
με ξαγρυπνά η αγάπη σου στεριώνει την ψυχή μου.

Και ήθελα νάμουν πέτρα σου βαθιά για να κρυβόμουν
σε ρίζες σου αμάραντες σε χιόνια που δε λιώνουν,
νάμαι χωριό στο χώμα σου το πιο φτωχό χορτάρι
κανείς ποτέ να μην σκεφθεί μακριά σου να με πάρει.

Μαντής Γεώργιος

Χριστούγεννα

Δεν ξέρω αν ήταν όνειρο
δεν ξέρω αν ήταν θάμα
μα κάπου κάποτε έγινε·
μ' ενός μωρού το κλάμα
γαλήνη απλώθηκε στη γη
μονοιάσανε τ' αγρίμια
και σύρθηκε ζεστή πνοή
στα κρύα τα καλντερίμια.

Ηταν η νύχτα που ο Χριστός
φοβέριζε την πόλη
της Βηθλέεμ και σέρνονταν
σε στέγες και κλαριά
και σε μια φάτνη βρήκανε
φωλιά κι αραξοβόλι
ένας μικρός - μικρός Χριστός
κι η μάνα Παναγιά

Θανάσης Αβράμης

Πρωτοχρονιά

Νάμαστε, λέει, πεντάχρονα παιδιά
σιμά στο τζάκι, στη φωτιά,
να ξενυχτίσουμε
τον Αη Βασίλη καρτερώντας
και κουρασμένα τα ματάκια μας
να κλείσουμε
τις φλόγες της φωτιάς όλο κοιτώντας.

Και νάρθει Αυτός μέσα στον ύπνο μας
σιγά, απαλά, λαφροπατώντας,
μη μας ξυπνήσει
κι αυτά που ζήτησε η πεντάχρονη,
μικρή, ζεστή, φτωχή καρδούλα μας
μπροστά στα πόδια μας ν' αφήσει.

Θανάσης Αβράμης

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Στα σχεδόν είκοσι χρόνια ύπαρξης του συλλόγου μας όλα τα Διοικητικά συμβούλια προσπάθησαν να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τα λιγοστά χρήματα που διέθεταν και προέρχονταν από τις δικές σας συνδρομές. Έτσι και τον χρόνο που πέρασε όπως άλλωστε και κάθε χρόνο εκτέλεσε στο χωριό μας διάφορα έργα για τον εξωραϊσμό του. Τα έργα που πραγματοποιήθηκαν φέτος στο χωριό μας είναι τα παρακάτω:

1. Διάνοιξη μιας πλευράς στις σκεπαστές βρύσες, συντήρηση του πλυσταριού και κατασκευή διακοσμητικής λίμνης.

2. Κατασκευή πέτρινης βρύσης στον Αϊ-Γιάννη.

3. Περίφραξη του περιπτέρου στα Αλώνια.

4. Κατασκευή των οστεοφυλακίου, με χρήματα που κατατέθηκαν από εσάς σε λογαριασμό που είχε ανοιχτεί για το σκοπό αυτό.

5. Βάψιμο και τοποθέτηση παλιάς βόμβας στην πλατεία. Η βόμβα αυτή βρέθηκε στο χωριό και προέρχεται από τον τελευταίο πόλεμο.

6. Δρομολόγηση κατασκευής μνημείου πεσόντων, σύμφωνα με το σχέδιο, με έξοδα που προέρχονται από δωρεά Ι. Πριόβολου.

7. Αγοράστηκαν και τοποθετήθηκαν όργανα παιδικής χαράς, τσουλήθρα και δύο κούνιες και αντικαταστάθηκαν φθαρμένες αλυσίδες από άλλες κούνιες.

8. Καλύφθηκαν κατά ένα μέρος τα έξοδα της ορχήστρας στην εκδήλωση της 16ης Αυγούστου.

9. Έγινε προμήθεια χρηματοκιβωτίου για τη φύλαξη ιερών κειμηλίων της Εκκλησίας.

1

2

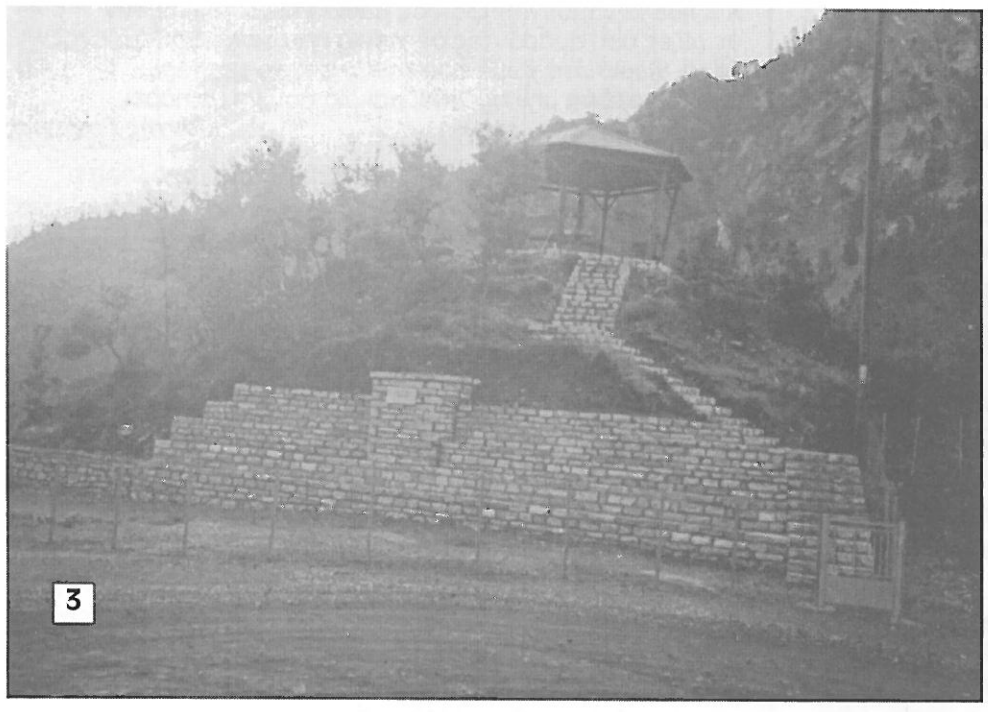
3

4

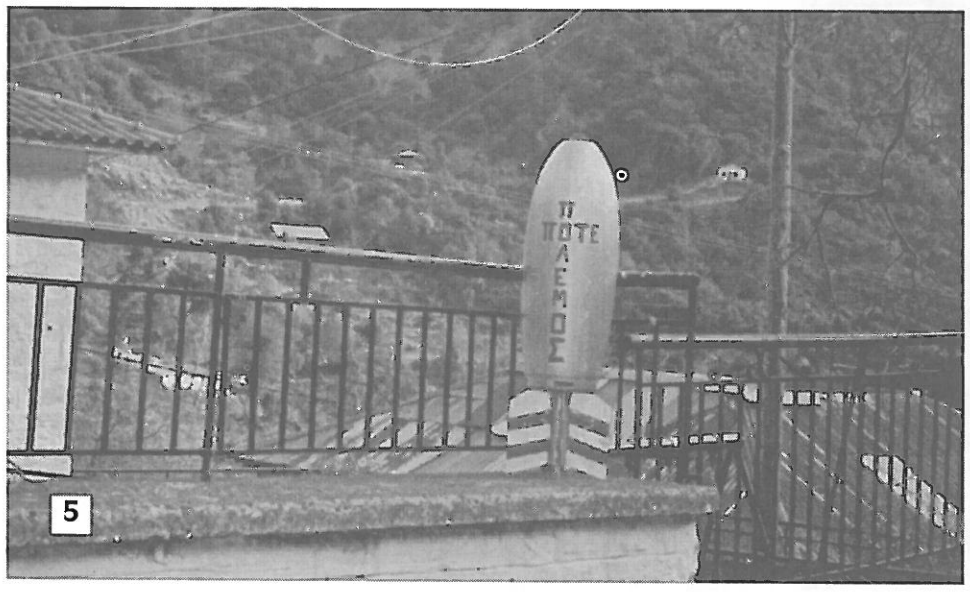

5

ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΓΙΑ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ
ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ
ΣΤΟ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Όψη Μνημείου Πεσόντων ΚΑ 1:20

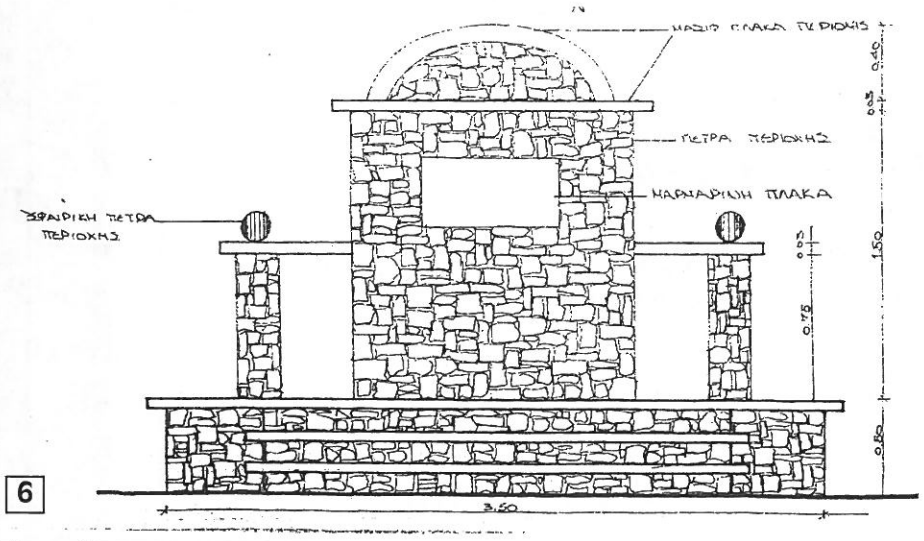

6